

Istungidokument

A9-0052/2019

11.12.2019

RAPORT

ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamise kohta – aastaaruanne
(2019/2135(INI))

Väliskomisjon

Raportöör: Arnaud Danjean

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
VÄHEMUSE ARVAMUS	25
PÕHISEADUSKOMISJONI ARVAMUS	26
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	32
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	33

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamise kohta – aastaaruanne (2019/2135(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut (ELi leping) ja Euroopa Liidu toimimise lepingut,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 20. detsembri 2013. aasta, 26. juuni 2015. aasta, 15. detsembri 2016. aasta, 22. juuni 2017. aasta, 28. juuni 2018. aasta, 14. detsembri 2018. aasta ja 20. juuni 2019. aasta järeldusi,
- võttes arvesse nõukogu 25. novembri 2013. aasta, 18. novembri 2014. aasta, 18. mai 2015. aasta, 27. juuni 2016. aasta, 14. novembri 2016. aasta, 18. mai 2017. aasta, 17. juuli 2017. aasta, 25. juuni 2018. aasta ja 17. juuni 2019. aasta järeldusi ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kohta,
- võttes arvesse dokumenti „Ühtne visioon, ühine tegevus: tugevam Euroopa. Euroopa Liidu üldine välis- ja julgeolekupoliitika strateegia“, mida komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja esitles 28. juunil 2016. aastal,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu eesistuja, komisjoni presidendi ja Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni (NATO) peasekretäri 8. juuli 2016. aasta ja 10. juuli 2018. aasta ühisdeklaratsioone,
- võttes arvesse 42 ühist ettepanekut, mille Euroopa Liidu Nõukogu ja Põhja-Atlandi Nõukogu kiitsid heaks 6. detsembril 2016, ning 14. juuni ja 5. detsembri 2017. aasta eduaruandeid nende rakendamise kohta ja mõlema nõukogu poolt 5. detsembril 2017 heaks kiidetud 32 uut ettepanekut,
- võttes arvesse 7. juuni 2017. aasta aruteludokumenti Euroopa kaitse tuleviku kohta (COM(2017)0315),
- võttes arvesse oma 12. septembri 2013. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu sõjaliste struktuuride olukorra ja tulevikuväljavaadete kohta¹,
- võttes arvesse ÜRO põhikirja ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni 1. augusti 1975. aasta Helsingi lõppakti,
- võttes arvesse oma 12. septembri 2017. aasta resolutsiooni Euroopa kosmosestrateegia kohta²,
- võttes arvesse oma 15. novembri 2017. aasta soovitusi nõukogule, komisjonile ja Euroopa välisteenistusele, mis käsitleb idapartnerlust 2017. aasta novembri tippkohtumise eel³,

¹ ELT C 93, 9.3.2016, lk 144.

² ELT C 337, 20.9.2018, lk 11.

³ ELT C 356, 4.10.2018, lk 130.

- võttes arvesse oma 22. novembri 2016. aasta resolutsiooni Euroopa kaitseliidu kohta⁴,
- võttes arvesse oma 16. märtsi 2017. aasta resolutsiooni ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika põhiseadusliku, õigusliku ja institutsioonilise mõju ning Lissaboni lepingust tulenevate võimaluste kohta⁵,
- võttes arvesse oma 5. juuli 2017. aasta resolutsiooni volituse kohta 2018. aasta eelarve projekti kolmepoolseteks läbirääkimisteks⁶,
- võttes arvesse oma 11. detsembri 2018. aasta resolutsiooni sõjaväelise liikuvuse kohta⁷,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL) 2018/1092, millega kehtestatakse Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programm eesmärgiga toetada liidu kaitsetööstuse konkurentsi- ja uuendusvõimet⁸,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 18. aprilli 2019. aasta seadusandlikku resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Kaitsefond⁹,
- võttes arvesse oma 23. novembri 2016. aasta resolutsiooni ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamise kohta (vastavalt Euroopa Parlamendile esitatud nõukogu aastaaruandele ühise välis- ja julgeolekupoliitika kohta)¹⁰, 13. detsembri 2017. aasta resolutsiooni ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamise aastaaruande kohta¹¹ ning 12. detsembri 2018. aasta resolutsiooni ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamise aastaaruande kohta¹²,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 14. novembril 2016. aastal esitatud dokumenti „Julgeoleku- ja kaitseküsimuste rakenduskava“,
- võttes arvesse oma 13. juuni 2018. aasta resolutsiooni ELi ja NATO suhete kohta¹³,
- võttes arvesse komisjoni 30. novembri 2016. aasta teatist „Euroopa kaitsealane tegevuskava“ (COM(2016)0950),
- võttes arvesse uut kaitsepaketti, mida komisjon esitles 7. juuni 2017. aasta pressiteates „Kaitset pakkuv Euroopa: Euroopa Komisjon algatab arutelu julgeoleku- ja kaitsekoostöö liidu loomiseks“,
- võttes arvesse oma 14. detsembri 2016. aasta resolutsiooni ühise välis- ja

⁴ ELT C 224, 27.6.2018, lk 18.

⁵ ELT C 263, 25.7.2018, lk 125.

⁶ ELT C 334, 19.9.2018, lk 253.

⁷ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0498.

⁸ ELT L 200, 7.8.2018, lk 30.

⁹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0430.

¹⁰ ELT C 224, 27.6.2018, lk 50.

¹¹ ELT C 369, 11.10.2018, lk 36.

¹² Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0514.

¹³ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0257.

julgeolekupoliitika rakendamise kohta¹⁴, 13. detsembri 2017. aasta resolutsiooni ühise välis- ja julgeolekupoliitika rakendamise aastaaruande kohta¹⁵ ning 12. detsembri 2018. aasta resolutsiooni ühise välis- ja julgeolekupoliitika rakendamise aastaaruande kohta¹⁶,

- võttes arvesse Venemaa ebaseaduslikku sissetungi Krimmi ja Krimmi annekteerimist Venemaa poolt,
- võttes arvesse keskmaa-tuumajõudude piiramise lepingut, Venemaa korduvaid lepingu rikkumisi, sealhulgas maapealse baseerumisega tiibrakettide 9M729 väljatöötamist ja kasutuselevõttu ning USA ja Venemaa taganemist sellest lepingust,
- võttes arvesse, et Venemaa on rikkunud liikmesriikide õhuruumi ja merepiire,
- võttes arvesse Hiina kasvavat majanduslikku ja sõjalist kohalolekut Vahemere maades ja Aafrika riikides,
- võttes arvesse sise- ja välisterrorismi ohtu, mis tuleneb eelkõige sellistest rühmitustest nagu ISIS ja Al Qaeda,
- võttes arvesse uut tehnoloogiat (näiteks tehisintellekt, kosmosesuutlikkus ja kvantarvutus), mis annab inimkonnale uusi võimalusi, kuid tekitab ka uusi kaitse- ja välispoliitikaprobleeme, mille lahendamiseks on vaja selget strateegiat ja liitlaste konsensust,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 24. juuni 2014. aasta otsust kohtuasjas C-658/11, Euroopa Parlament, keda toetab komisjon, vs. Euroopa Liidu Nõukogu¹⁷,
- võttes arvesse 28. märtsil 2018 avaldatud ELi sõjaväelise liikuvuse tegevuskava,
- võttes arvesse nõukogu järeldusi „ÜRO ja ELi rahuoperatsioonide ja kriisiohjamise strateegilise partnerluse tugevdamine: 2019.–2021. aasta prioriteetid“, mis võeti vastu 18. septembril 2018,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 54,
- võttes arvesse põhiseaduskomisjoni arvamust,
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A9-0052/2019),

Jätkuvalt ebakindel ja ettearvamatu julgeolekuolukord

1. võtab teadmiseks, et liidu julgeolekukeskkond on pidevalt halvenevas seisukorras, kuna toime tuleb tulla mitmesuguste raskustega, mis mõjutavad otseselt või kaudselt liikmesriikide ja nende kodanike julgeolekut: relvakonfliktid ja ebakindlad riigid

¹⁴ ELT C 238, 6.7.2018, lk 89.

¹⁵ ELT C 369, 11.10.2018, lk 47.

¹⁶ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0513.

¹⁷ Kohtuotsus, Euroopa Kohus (suurkoda), 24. juuni 2014, Euroopa Parlament vs. Euroopa Liidu Nõukogu, C-658/11, ECLI:EU:C:2014:2025.

Euroopas ja selle lähedal, mis kutsuvad esile massilist rahvastiku ümberasumist ja inimõiguste rikkumisi, mida soodustavad riikidevahelised organiseeritud kuritegevuse võrgustikud, džihadistlik terrorism, küberründed, hübriidohud ja Euroopa riikide vastu suunatud sõjad, desarmeerimispuüdluste ja rahvusvaheliste relvastuskontrollikordade nõrgenemine, kasvavad ohud loodusvaradele, energiajulgeoleku puudumine ja kliimamuutused;

2. on seisukohal, et ebastabiilsus ja ettearvamatus liidu piiridel ning lähemas naabruses (Põhja-Aafrika, Lähis-Ida, Kaukaasia, Balkani riigid, Vahemere idaosa, Venemaa agressioon Ukraina ja Gruusia suhtes jne) ja ka kaugemal (Sahel, Aafrika Sarve piirkond jne) ohustab nii otseselt kui ka kaudselt maailmajao julgeolekut; rõhutab, et sise- ja välisjulgeolek on lahutamatu seotud; tunnistab, et aktiivne tegevus naabruses on Euroopa Liidu huvides;
3. täheldab, et mõned ülemaailmsed osalejad (USA, Hiina, Venemaa), aga ka üha rohkem piirkondlikke osalejaid (Türgi, Iraan, Saudi Araabia jne) püüavad oma võimu kinnitada ühepoolsete diplomaatiliste seisukohavõttudega, liitudes toimuvate muutustega, valdavalt hübriidse iseloomuga destabiliseeriva tegevusega ja sõjaliste võimete suurendamisega;
4. rõhutab Arktika suurenevat geopoliitilist tähtsust ning selle mõju ELi ja kogu maailma julgeolekuolukorrale; nõuab tungivalt, et EL tegutseks selle nimel, et töötada välja sidusam sise- ja välispoliitika, Arktika strateegia ja konkreetne tegevuskava ELi tegevuseks Arktika piirkonnas, võttes arvesse ka julgeoleku- ja geostrateegilisi aspekte; märgib, et EL on suuteline aitama kaasa võimalike julgeoleku- ja geostrateegiliste probleemide lahendamisele;
5. väljendab tõsist muret Türgi üldise destabiliseeriva käitumise pärast, sealhulgas riigi ebaseadusliku tegevuse pärast Küprose majandusvööndis/mandrilaval, kuna niisuguse tegevusega rikub ta rahvusvahelist õigust ja heanaaberlikke suhteid ning ohustab rahu ja stabiilsust niigi ebakindlas piirkonnas;
6. peab kahetsusväärseks asjaolu, et seejuures eiravad mõned neist osalejatest sihilikult rahu säilitamiseks hädavajalikke mitmepoolseid mehhanisme, ÜRO põhikirja põhimõtteid ja asjakohaseid rahvusvahelise õiguse sätteid või püüavad neid hävitada; märgib, et neist võib kujuneda otsene oht ELi julgeoleku jaoks ning nad võivad seada ohtu väljakujunenud kahepoolsetele suhetele ELi ja naaberriikide vahel;
7. rõhutab tuumarelva leviku ohuga võitlemiseks Euroopa Liidu ja asjaomaste osaliste vaheliste mitmepoolsete läbirääkimiste tähtsust; nõuab tungivalt, et austataks tuumalepinguid; nõuab ühtlasi tungivalt, et toetataks uue lepingu sõlmimist, et asendada keskmaa-tuumajõudude piiramise leping, ning 2020. aastal tuumarelva leviku tõkestamise lepingu uuendamist;
8. rõhutab, et Ida- ja Kagu-Aasiaga sisuliste suhete tugevdamine on ELi reeglitel põhineva, tervikliku ja jätkusuutliku ühendamise strateegia jaoks väga oluline; võtab teadmiseks sõjalise võimekuse suurendamise selles piirkonnas ning nõuab, et kõik asjaosalised austaksid meresõiduvabadust, lahendaksid lahkarvamusi rahumeelsete vahenditega ja hoiduksid ühepoolsete meetmete võtmisest olukorra muutmiseks, sealhulgas Ida- ja Lõuna-Hiina merel ning Taiwani väinas; väljendab muret asjaolu

pärast, et autokraatlike režiimide välissekkumine väärinfo levitamise ja küberrünnete korraldamise kaudu Aasia demokraatlike riikide eelseisvate üldvalimiste raames ohustab neid riike ja piirkonna stabiilsust; väljendab veelkord toetust Taiwani sisulisele osalemisele rahvusvahelistes organisatsioonides, mehhanismides ja tegevuses;

9. väljendab muret Venemaa tegevuse ja poliitika pärast, mis jätkuvalt destabiliseerivad ja muudavad julgeolekukeskkonda; rõhutab, et Venemaa okupatsioon Ukraina idaosas kestab jätkuvalt, Minski kokkuleppeid ei ole rakendatud ning Krimmi ja Donbassi ebaseaduslik annekteerimine ja militariseerimine jätkub; väljendab muret Venemaa põhjustatud jätkuvate külmutatud konfliktide pärast Euroopas (Moldovas, Gruusias); rõhutab, et selles kontekstis peab ELi poliitika olema üksmeelne;
10. mõistab jätkuvalt hukka Venemaa sõjalise sekkumise ja Krimmi poolsaare ebaseadusliku annekteerimise; väljendab toetust Ukraina iseseisvusele, suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele;
11. tuletab meelde, et on oluline tagada ELi poliitika järjepidevus seoses territooriumide okupeerimist ja annekteerimist puudutavate olukordadega;
12. täheldab, et liidu reageerimine uutele kriisidele ja uuele rahvusvahelisele olukorrale ning sellekohane poliitiline, diplomaatiline ja sõjaline kohandumine on olnud aeglane; on seisukohal, et eriti kaitsevaldkonnas pärsivad ebapiisavad investeeringud, võimekuse ja koostalitlusvõime puudumine, aga ka eriti poliitiline soovimatus rakendada rangeid sätteid, mis on ette nähtud Euroopa aluslepingutega ja ka mitmete liikmesriikidevahelise koostöö vormide puhul, liidu võimet täita väliskriisides otsustavat rolli ja täieliku potentsiaali ärakasutamist; tunnistab ja rõhutab lisaks, et ükski riik ei suuda Euroopa ja selle lähikonna julgeolekuprobleeme üksi lahendada; palub Euroopa Ülemkogul muuta nõukogus ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) valdkonnas kvalifitseeritud hääleteenamusega hääletamine poliitiliseks prioriteediks, kui ELi leping seda võimaldab; kutsub liikmesriike üles töötama välja kriiside ja konfliktide puhul järgitava tõhusa integreeritud lähenemisviisi, mis ühendaks tsiviil- ja sõjalised vahendid parimal võimalikul ja kõige tasakaalustatumal viisil; on veendunud, et liidu suutlikkus reageerida tekkivatele kriisidele ja konfliktidele asjakohaselt sõltub ka otsuste tegemise kiirusest; märgib, et sihipärased piiravad meetmed võivad olla tõhusad vahendid, kuid rõhutab, et need ei tohiks mõjutada süütuid inimesi ning need peaksid olema kooskõlas ÜRO põhikirja ning ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) põhimõtetega;
13. tunneb heameelt asjaolu üle, et Euroopa Liidu liikmesriikide, ülejäänud Euroopa riikide ja Euroopa institutsioonideni on jõudnud arusaamine ühistest julgeolekuhuvideest ning neil on kasvav poliitiline tahe tegutseda oma julgeoleku huvides ühiselt, kasutades selleks rohkem vahendeid, et tegutseda ennetavamal, kiiremal, tulemuslikumal ja autonoomsemal viisil; märgib, et ainult kollektiivse lähenemisviisi abil saab EL muutuda tugevamaks ja võtta suurema vastutuse oma julgeoleku ja kaitse eest;
14. rõhutab, et neid probleeme on kõige parem lahendada ühiselt, mitte üksikute riikide kaupa; peab väga oluliseks, et EL reageeriks nendele probleemidele kiiresti, sidusalt, tõhusalt, üksmeelselt ning liitlaste, partnerite ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega kooskõlastatult;
15. on veendunud, et vastus liidu julgeolekuprobleemidele peitub eelkõige tema strateegilise autonoomia määratlemises ja suurendamises, selle suutlikkuses ja võimes

töötada teistega strateegilises partnerluses;

16. toonitab, et ELi ja NATO strateegiline partnerlus on ELi ja selle naabruse julgeolekuprobleemide lahendamiseks otsustavalt tähtis; rõhutab, et ELi strateegiline autonoomia ei kujuta endast NATO jaoks probleemi ega kahjusta Euroopa praegust julgeolekustruktuuri; rõhutab, et tugevam Euroopa tugevdab NATOt ja võimaldab ELil lahendada koos NATOga rohkem üleilmseid probleeme;
17. väljendab heameelt viimase viie aasta saavutuste üle ÜJKP tugevdamisel ning kutsub nõukogu ja komisjoni üles arendama edasi liidu suutlikkust tegutseda ülemaailmse partnerina, esindades Euroopa kodanike huve ja toimides rahvusvahelistes suhetes positiivse jõuna;
18. tervitab ja toetab operatsiooni Atlantic Resolve ja NATO tõhustatud tulevikku suunatud kohalolekut Euroopa maailmajaos ning tunnustab NATO vägede tähtsust püüdlustes hoida ära Venemaa edasist agressiooni ja pakkuda konflikti korral olulist toetust;
19. tunnustab Euroopa osalemist operatsioonis Resolute Support Afganistanis ja selle toetamist; tunnustab lisaks selle missiooni tähtsust Afganistani ja piirkonna stabiilsuse ja julgeoleku jaoks;

Vajadus arendada ja tugevdada Euroopa strateegilist autonoomiat

20. märgib, et Euroopa strateegilise autonoomia saavutamise soov esitati esimest korda Euroopa Ülemkogu 19. ja 20. detsembri 2013. aasta järeldestes ning seda tunnustati esimest korda Euroopa Liidu üldises välis- ja julgeolekupoliitika strateegias, mille komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja esitas 28. juunil 2016 ning milles sätestati Euroopa strateegiline autonoomia pikaajalise eesmärgina ning kutsuti üles järk-järgult sünkroniseerima ja vastastikku kohandama riikide kaitseplaneerimise ja kaitsevõime arendamise tavasid;
21. on seisukohal, et Euroopa strateegiline autonoomia põhineb liidu võimel tugevdada oma vabadust hinnata enda sõltumatut operatiivsuutlikkust, mis hõlmab usaldusväärseid relvajõude, liidu tööstuse suutlikkust toota varustust, mida liidu väed vajavad, ning tema poliitilisel suutlikkusel teha otsuseid, kui asjaolud seda nõuavad, ning see peegeldab eesmärki võtta Euroopa julgeoleku eest suurem vastutus, et kaitsta oma ühiseid huve ja väärtusi, tehes seda igal võimalusel koos partneritega ning vajaduse korral üksi; rõhutab, et energiajulgeolek on strateegilise autonoomia saavutamise oluline osa; on kindlalt veendunud, et Euroopa strateegiline autonoomia peaks hõlmama suutlikkust lähetada sõjalisi jõude ELi äärealadele;
22. on seepärast seisukohal, et Euroopa strateegiline autonoomia seisneb eeskätt liidu suutlikkuses hinnata kriisiolukorda ja teha autonoomne otsus, mis eeldab kindlasti sõltumatut ja tõhusat otsustusprotsessi, hindamisvahendite olemasolu ning analüüsi- ja tegevusvabadust; on lisaks seisukohal, et Euroopa strateegiline autonoomia põhineb liidu suutlikkusel tegutseda üksi, kui kaalul on tema huvid (operatsioonitandrid, mida ELi liikmesriigid loevad prioriteetseks), või olemasoleva koostöö raames; rõhutab, et Euroopa strateegiline autonoomia on osa mitmepoolsest raamistikust, kus täidetakse ÜROs võetud kohustusi ning mis täiendab ja tugevdab muid liite ja partnerlusi, millega enamik liikmesriike on ühinenud; rõhutab, et strateegiline autonoomia ei tähenda, et liit peaks süstemaatiliselt igal pool ja igal ajal alati üksi tegutsema;

23. on arvamusel, et Euroopa strateegilise autonoomia väljakujunemine oleneb tervikliku ÜVJP loomisest, mida toetab Euroopa kaitsealane koostöö tehnoloogia, võimekuse ning tööstus- ja operatiivtegevuse valdkondades; on seisukohal, et üksnes pragmaatilistel algatustel põhinev praktiline ja paindlik koostöö võimaldab järk-järgult raskustest üle saada, rajada tõelise ühise strateegilise kultuuri ning kujundada ühiseid lahendusi, mis vastavad ELi peamistele julgeoleku- ja kaitseprobleemidele;
24. rõhutab, et ELi strateegilise autonoomia suurendamiseks peavad liikmesriigid suurendama oma kaitsekulutusi ning seadma eesmärgiks 2 % SKPst; leiab, et liikmesriigid ja EL peavad kiiremas korras investeerima rohkem julgeolekusse ja kaitsele ning et kaitsealane solidaarsus ja koostöö peaksid saama normiks;
25. rõhutab, et Euroopa strateegilist autonoomiat on tõesti võimalik saavutada vaid siis, kui liikmesriigid näitavad üles poliitilist tahet, sidusust ja solidaarsust, mis tähendab ka eelkõige vajadust eelistada Euroopa võimete hankimist, kui varustus vastab kõrgeimatele standarditele, on kättesaadav ja konkurentsivõimeline, et tagada samal ajal vastastikune juurdepääs hästi kaitstud relvaturule;
26. kordab, et Euroopa strateegiline autonoomia on õiguspärane ja vajalik püüdlus ning see peab jääma ÜVJP ja Euroopa kaitsepoliitika üheks põhieesmärgiks; rõhutab, et selle praktilise ja operatiivse rakendamise eest vastutavad nii EL kui ka selle liikmesriigid;

Kindlamad reaalsed edusammud Euroopa strateegilise autonoomia saavutamiseks

27. märgib, et Euroopa strateegiline autonoomia peab väljenduma praktiliselt nii välis- ja julgeolekupoliitika, tööstuse, võimekuse (ühised programmid, kaitsetehnoloogiasse investeerimine) kui ka operatiivtegevuse valdkonnas (operatsioonide rahastamine, partnerite suutlikkuse suurendamine, missioonide planeerimise ja elluviimise võime);
28. peab asjakohaseks järgida piiravat relvaekspordi poliitikat kõigi relvaliikide puhul, kaasa arvatud kahesuguse kasutusega kaupade puhul; nõuab tungivalt, et liikmesriigid järgiksid Euroopa Liidu relvaekspordi toimimisjuhendit; kordab, et kõik liikmesriigid peavad rangelt kohaldama nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühises seisukohas 2008/944/ÜVJP¹⁸ (relvaekspordi kohta) sätestatud eeskirju, sealhulgas lõppsihtriigis inimõiguste järgimist käsitlevat kriteeriumi 2;

ÜJKP missioonid ja operatsioonid

29. on seisukohal, et Euroopa kaitse sõltub suuresti liidu suutlikkusest ja liikmesriikide poliitilisest tahtest sekkuda tõsiseltvõetaval viisil sõjaliselt välistel operatsioonitandritel; märgib, et liidu käsutuses on märkimisväärsed inim-, finants-, tehnilised ja sõjalised ressursid, mis annavad talle ainulaadse suutlikkuse viia ellu sõjalisi ja tsiviiloperatsioone ning reageerida kiiresti ja ennetavalt tulevastele julgeolekuprobleemidele, näiteks aktiivsete rahuvalvemissioonide abil;
30. toonitab, et alates ELi üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegia vastuvõtmisest 2016. aastal tekitab piirkondlike ja kohalike konfliktide levik eelkõige liidu vahetus

¹⁸ Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

naabruses liidu julgeolekule palju probleeme, sest neil on sageli ülekanduv mõju; on sellega seoses arvamusel, et liidust peaks saama kindlam tegutseja kriisiohjes, konfliktide lahendamisel ja rahuvalves, võimaluse korral koos teiste piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, näiteks ÜRO ja Aafrika Liit, ning kooskõlas mitmepoolsuse vallas võetud kohustustega, aga ka üksipäini, kui olukord seda nõuab;

31. ergutab Euroopa välisteenistust ja liikmesriike võtma kasutusele rohkem tulevikku suunatud lähenemisviisi võimete planeerimisele ja arendamisele ning ennetama tulevase vajadusi, et EL saaks reageerida kindlalt kriisidele ja konfliktidele;
32. märgib, et liit tegutseb praegu kolmel mandril, kuhu on saadetud 16 tsiviil- või sõjalist missiooni (kümme tsiviil- ja kuus sõjalist missiooni, millest kolm täitevvolitustega ja kolm täitevvolitusteta missiooni); tunnustab nende missioonide panust rahu- ning rahvusvahelisse julgeolekusse ja stabiilsusesse; rõhutab, et nende rakendamisega peab kaasnema Lissaboni lepingus sätestatud ja viimastel aastatel kasutusele võetud valitud vahendite ülevaatamine, mis peaks tõhustama neid ja suurendama ELi kodanike julgeolekut; edendab eesmärki saavutada ÜJKP missioonide suurem tõhusus lähetatud personali suurendamisega kuni 70 %ni ning palub liikmesriikidel anda suurem panus;
33. kiidab heaks Euroopa Kontrollikoja kaasatuse ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonide auditeerimisse ning ergutab eriaruannete koostamist ka muude missioonide ja operatsioonide kohta;
34. palub liikmesriikidel ja Euroopa organitel pidada kõrgetasemelist Aafrikas tegutsemist esmatähtsaks ja seda jätkata; tunneb seepärast heameelt nõukogu 2018. aasta juuli otsuse üle pikendada Kesk-Aafrika Vabariigis ellu viidava Euroopa Liidu väljaõppemissiooni (EUTM RCA) volitust kaheks aastaks ja nõukogu kavatsust käivitada sõjalise komponendi täiendamiseks tsiviilmissioon; märgib, et hiljutised arengusuunad on positiivne märk liikmesriikide taaskordsest kaasatusest, kuid rõhutab, et riigi julgeoleku- ja inimõigustealane olukord on endiselt väga problemaatiline;
35. rõhutab liidu ulatuslikku tegevust Sahelis ja Aafrika Sarve piirkonnas kuue tsiviil- (EUCAP Mali, EUCAP Niger, EUCAP Somalia) ja sõjalise missiooni (EUTM Mali, EUTM Somalia, Atalanta) kaudu; peab tervitatavaks ja ergutab jõupingutusi, mida tehakse selleks, et Saheli piirkonna tsiviilmissioonid toimiksid piirkonnaüleselt, arvestades, et julgeolekuprobleemid ületavad nende riikide piire, kuhu Euroopa missioonid on saadetud; lisaks peab kiiduväärseks ELi toetust G5 Saheli operatsioonile; kritiseerib selle raames asjaolu, et Euroopa välisteenistus ei kehtestanud sobilikke näitajaid, et jälgida missioonide EUCAP Niger ja EUCAP Mali tulemusi, ning et missioonitegevuse jälgimine ja hindamine polnud piisav ega mõeldud võtma arvesse nende mõju;
36. on mures Burkina Faso valitseva olukorra halvenemise ja selle geopoliitilise mõju pärast Saheli piirkonnale ja lääneriikidele, mis võib õigustada tsiviil- ja/või sõjalise missiooni lähetamist, et tugevdada julgeolekusektori juhtimist, inimõiguste austamist ja elanike usalduse taastamist oma julgeolekujõudude vastu;
37. kordab, et Lääne-Balkani piirkond on ELi julgeoleku ja stabiilsuse jaoks strateegilise tähtsusega; rõhutab, et ELi tegevust, integratsiooni ja koordineerimist tuleb selles piirkonnas täiustada, sealhulgas ELi ÜJKP missioonide volituste kaudu; kordab, et ELi Lääne-Balkani poliitika eesmärk on viia selle piirkonna riigid ELi õigustikuga

kooskõlla ning abistada neid teel ühinemise poole, tõhustades Euroopa jaoks tervikuna rahu ja stabiilsuse juhtimist;

38. rõhutab Ida-Euroopa ja Lääne-Balkani riikide strateegilist tähtsust ELi stabiilsuse ja julgeoleku jaoks ning toonitab vajadust keskenduda ELis neid piirkondi hõlmavale poliitilisele tegevusele ja seda tugevdada, sh ELi ÜJKP missioonide kindla mandaadi abil;
39. toonitab operatsiooni EUFOR Althea murrangulist rolli Bosnias ja Hertsegoviinas rahu ja julgeoleku saavutamisel ja säilitamisel nii riigis kui ka piirkonnas; väljendab heameelt nõukogu 2019. aasta oktoobri järelduste üle, kus toetatakse Euroopa sõjaväe jätkuvat kohalolekut Bosnias ja Hertsegoviinas;
40. nõuab, et nõukogu ja liikmesriikide poolt 2018. aasta novembris vastu võetud tsiviilmissioonide kokkulepet, mille eesmärk on suurendada ÜJKP tsiviilmissiooni vahendeid, et jõuda kokkulepitud töötajate arvuni ning muuta missioonid paindlikumaks ja paremini toimivaks, mis läbi oleks tagatud liidu kohapealse tegevuse tõhusus ja usaldusvärsus, hakataks kiiresti ja tõhusalt rakendama; nõuab tungivalt, et liikmesriigid korraldaksid kindla iga-aastase läbivaatamise, mis aitaks jälgida ÜJKP tsiviiltegevuse kokkuleppe elluviimisel tehtud edusamme ning mis võiks toetada ÜJKP missioonide edasist kutseliseks muutmist pärast 2023. aastat, kaasa arvatud meetmeid, mis tagavad kõigi osaliste vastutuse missioonide edu eest; palub liikmesriikidel võimalikult kiiresti katsetada äsja kasutusele võetud kohapealsete spetsialiseeritud rühmade kontseptsiooni katseprojekti korraldamise abil, kasutades seda vahendina, mis aitab teha spetsialiseeritud võimekuse kättesaadavaks piiratud ajaks ning täita praegused võimekuse puudujäägid, ning hinnata esimestest lähetamistest saadud õppetunde;
41. rõhutab, et praegu on ELi naabrusse, konkreetsemalt Aafrikasse ja Lähis-Itta, Lääne-Balkanile ja Ida-Euroopasse lähetatud kümme ÜJKP tsiviilmissiooni, mis annavad rahule ja julgeolekule suurt lisaväärtust;
42. rõhutab, et ÜJKP tsiviiltegevuse kokkuleppe elluviimine ei tohiks olla ÜJKP tsiviiltegevuse tugevdamise lõpp;
43. märgib siiski, et ÜJKP missioonide ja operatsioonide tõhusust pärsvivad tavaliselt püsivad struktuurilised nõrgad kohad ning liikmesriikide ja Euroopa institutsioonide üha suurenev vastumeelsus nende missioonide ja operatsioonide tõhustamise suhtes nii inimressursside kui ka volituse küsimuses, ning nõuab nende lahendamiseks ühise Euroopa lahenduse leidmist; tõdeb, et ÜJKP sõjaliste operatsioonide puhul on üha sagedamini tegemist keskendumisega relvajõudude väljaõppele (EUTM) ja täitevvolitused puuduvad, ning märgib, et kuigi EUTMi personal teeb väärtuslikku tööd, ei suuda moodustatud üksused väljaõppe piirangute ja relvade puudumise tõttu piisavalt toimida ega piirata relvastatud mässude ja džihaditerrorismi levikut;
44. peab kahetsusväärseks asjaolu, et ühise poliitilise tahte algatamise vajaduse tõttu kulgevad otsustus- ja kasutuselevõtu protsessid väga erinevas tempos; tuletab meelde, et viimasel ajal on väga vähestele sõjalistele operatsioonidele antud täitevvolitusi, kuna otsustusprotsessid ei korvanud poliitilise tahte puudumist, ning nõuab selle raames, et liikmesriigid leiaksid kriisiga silmitsi seistes vajaliku poliitilise tahte kasutada ÜJKP struktuure ja menetlusi aktiivselt, et lähetada missioone kiiremini, paindlikumalt ja sidusamalt; palub, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika

kõrge esindaja selgitaks parlamendile ilmselgelt uut kriisiohjevahendit, nimelt minimissioonide alustamist Euroopa Liidu lepingu artikli 28 alusel;

45. rõhutab haldus- ja eelarvemenetluste vähest paindlikkust, mis tekitab kohapeale saadetud töötajatele suuri raskusi;
46. rõhutab vajadust missioonide ja operatsioonide korrapärase hindamise järele, et parandada nende tõhusust; palub Euroopa välisteenistusel ja komisjonil kehtestada volitused, eelarve, jõukasutusreeglid ja tegevuskorra, mis vastavad operatsioonidele, ja näha ette väljumisstrateegia; nõuab selle raames korrapärasemat teabe jagamist ja konsulteerimist pädevate parlamendikomisjonidega missioonide eel, kestel ja järel ning palub neil komisjonidel saata oma lähetusi ja delegatsioone eelkõige piirkondadesse, kus toimuvad ÜJKP missioonid ja operatsioonid; nõuab kindlalt, et Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele antaks ÜJKP osas tugevam roll, et tagada parlamentaarne järelevalve ÜJKP ja selle eelarve üle;
47. rõhutab, kui tähtis on korraldada ja viia ellu Euroopa relvajõudude ühist väljaõpet ja ühisõppusi, samuti ELi ja NATO paralleelseid ja koordineeritud õppusi, mis edendavad organisatsioonilist, menetlusalast ja tehnilist koostalitlusvõimet ja sõjaväelist liikuvust, et missioonideks võimalikult hästi valmistuda, tagada täiendavus, vältida tarbetut kattuvust ning tulla toime mitmesuguste, nii tavaliste kui ka ebatavaliste ohtudega; väljendab sellega seoses heameelt noorte sõjaväeohvitseride vahetuse Euroopa algatuse (sõjaline Erasmus – EMILYO) üle, mida viib ellu Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledž ning mille eesmärk on võimaldada riiklikel sõjalise hariduse ja koolituse asutustel kasutada võimalusi teadmiste ja oskusteabe kvantitatiivseks ja kvalitatiivseks vahetuseks; väljendab heameelt asjaolu üle, et tunnistatakse, et naisteta pole julgeolekut, ja rõhutab, kui oluline on naiste osalemine läbirääkimistes ja missioonides;
48. rõhutab, et riikides, kus EL sekkub, on relvajõududel pidev varustuse puudus, mis pärsib väljaõppemissioonide edukust; juhib tähelepanu asjaolule, et eelkõige kohmakate riigihankemenetluste tõttu on raske vajalikku varustust õigeaegselt tarnida; on veendunud, et kolmandate riikide sõvajõudude väljaõpetamisel ja nõustamisel on pikas perspektiivis võimatu saavutada positiivseid tulemusi, kui neile jõupingutustele ei suudeta lisada kasulikke ja koordineeritud varustustarnete programme; kiidab heaks algatuse „Julgeoleku ja arengu toetamine suutlikkuse suurendamise kaudu“, mille tulemusena vaadati 2017. aastal läbi stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahend („ICSP +“), et võimaldada rahastada kolmandate riikide relvajõudude väljaõpet ja neile mittersurmava varustuse tarnimist; märgib, et praeguseks on ellu viidud kolm projekti: Malis, Kesk-Aafrika Vabariigis ja Burkina Fasos; rõhutab, et kohaliku elanikkonna seas on suur nõudlus väljaõppe ja varustustarnete valdkonna toetamise järele;
49. tunneb muret vägede moodustamise probleemi pärast eelkõige sõjaliste missioonide käivitamisel; rõhutab, et EUTM Somalia puhul on vajalike jõudude koondamine osutunud raskeks; märgib, et viimasel väeloome üldkonverentsil, mis toimus 4. juunil 2019, märgiti, et missioon võib isikkoosseisu nappuse tõttu nurjuda; märgib, et liidu käimasolevad sõjalised operatsioonid puudutavad keskmiselt vaid umbes tosinat liikmesriiki; rõhutab, et missiooni edu põhitegurid on kohapealse isikkoosseisu pädevus, professionaalsus ja pühendumus; kutsub liikmesriike üles tegema suuremaid pingutusi seoses missioonidele lähetatava isikkoosseisu kvaliteediga ning parandama missioonide ametikohtade täituvust;

50. kutsub nõukogu üles selgitama, miks teatavad missioonid jätkuvad, kuigi need on juba saavutanud oma piiratud sõjalise või tsiviileesmärgi; peab vajalikuks kõiki olemasolevaid missioone hinnata, et teha kindlaks, millised neist on endiselt asjakohased; on seisukohal, et liit peaks koondama oma jõupingutused missioonidele, kus tal on suurim lisaväärtus; pooldab selliste objektiivsete kriteeriumide kehtestamist ja järgimist, millega mõõta seda lisaväärtust ja teha otsus missiooni jätkamise kohta;
51. võtab teadmiseks 26. septembri 2019. aasta otsuse pikendada Euroopa Liidu mereoperatsiooni Vahemerel (EUNAVFOR MED Sophia) kuue kuu võrra kuni 31. märtsini 2020; mõistab sügavalt hukka asjaolu, et merejõud on jätkuvalt piirkonnast eemaldatud; rõhutab tungivat vajadust jõuda liikmesriikide vahel kokkuleppele ning nõuab merejõudude tagasi kohapeale saatmist ja volituse täielikku rakendamist;
52. on seisukohal, et ÜJKP missioonide ja operatsioonide rahastamise küsimus on selle poliitika kestlikkuse seisukohast väga oluline; juhib tähelepanu sellele, kui oluline on vaadata läbi Athena mehhanism, et muuta ÜJKP sõjaliste operatsioonide ja missioonide rahastamismehhanism tulemuslikumaks; kiidab sellega seoses heaks komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepaneku, mida toetas ka komisjon, luua Euroopa rahutagamisrahastu, millest rahastatakse osaliselt ELi kaitsekulutusi, eelkõige ÜJKP sõjaliste operatsioonide ühiseid kulusid ning partnerite sõjalise suutlikkuse suurendamisega seotud kulusid; loodab, et liikmesriigid jõuavad selle vahendi kasutuselevõtmises kiiresti kokkuleppele; rõhutab, kui tähtis on suurendada liidu finantsreeglite paindlikkust, et parandada liidu kriisidele reageerimise võimet ja hõlbustada Lissaboni lepingu sätete rakendamist; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles kaaluma niisuguse paindliku mehhanismi loomist, mis võimaldaks aidata ÜJKP missioonil osaleda soovimatel liikmesriikidel kanda sellega seotud kulusid, hõlbustades sellega nende otsuse langetamist missiooni käivitamise või tugevdamise kohta; märgib, et see vahend oleks täielikult kooskõlas liidu strateegilise autonoomia eesmärkidega operatiivtegevuse valdkonnas;
53. palub, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja arutaks korrapäraselt Euroopa Parlamendiga kõiki ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitikaga seotud aspekte ja põhjapanevaid valikuid; on sellega seoses seisukohal, et Euroopa Parlamendiga tuleks ÜJKP missioonide strateegilise planeerimise, nende volituste muutmise ning nende lõpuleviimise võimaluste küsimustes eelnevalt konsulteerida;
54. toetab sõjaliste missioonide plaanimise ja juhtimise teenistuse (MPCC) loomist täitevvolitustega missioonide jaoks, et võimaldada kõikide ÜJKP sõjaliste operatsioonide elluviimist; nõuab koostöö tõhustamist MPCC ja tsiviilmissioonide plaanimise ja juhtimise teenistuse vahel; juhib tähelepanu värbamise ja vahendite kättesaadavaks tegemise probleemile, mis tuleb kõrvaldada, et MPCC oleks täielikult tulemuslik; kutsub Euroopa välisteenistust üles muutma MPCC virtuaalsest üksusest, millel on mitmed töötajate lähetamise kohad, kindlaks sõjaliseks üksuseks, mis on võimeline plaanida ja juhtida kõikvõimalikke Euroopa Liidu lepingu artikli 43 lõikes 1 ette nähtud sõjalisi operatsioone;
55. tõdeb, et liidu lahingugruppide projekt on läbi kukkunud, kuna lahingugruppe ei ole alates nende loomisest 2007. aastal kordagi kasutatud ning neid on rakendatud üksnes Euroopa relvajõudude muutmise vahendina, ja et see on eelkõige tingitud liikmesriikide

passiivsusest ning nende gruppide rakendamise ja rahastamise keerukusest, mis on vastuolus algselt seatud kiiruse ja tõhususe eesmärgiga; on seisukohal, et ELi lahingugruppide süsteem tuleks ümber struktureerida, seda tuleks arendada poliitiliselt edasi ning sellele tuleks anda piisav rahastus, et muuta see toimivaks, kasutatavaks, kiireks ja tõhusaks; nõuab saadud kogemuste põhjal lahingugruppide projekti ümberhindamist ja taaselustamist;

56. märgib, et vastastikuse abi klausel (ELi lepingu artikli 42 lõige 7), mida on ühel korral rakendatud, eeskätt vastusena relvastatud rünnakule liikmesriigi territooriumil, näitab liikmesriikidevahelist solidaarsust; märgib siiski, et selle artikli aktiveerimise tingimusi ja vajaliku abi andmise praktilisi üksikasju ei ole kunagi selgelt määratletud; nõuab täpseid suuniseid, et tagada hästi määratletud raamistik selle vahendi tulevaseks aktiveerimiseks ja tõhusamaks rakendamiseks, rohkemat arutelu kõnealuse õigusliku klausli rakendamise kogemuse üle ning ühiseid püüdlusi selle kohaldamisala selgemaks määratlemiseks;
57. tuletab meelde, et solidaarsusklausel (ELi toimimise lepingu artikkel 222) võimaldab liidul ja liikmesriikidel ka abistada liikmesriiki, kui seda on tabanud terrorirünnak või loodusõnnetusest või inimtegevusest tingitud õnnetus; tuletab meelde, et 2013. aasta Euroopa Liidu küberjulgeoleku strateegia kohaselt võib eriti tõsine küberintsident või -rünnak olla liikmesriigi jaoks piisav põhjus, et käivitada ELi solidaarsusklausel (ELi toimimise lepingu artikkel 222); tuletab meelde, et nõukogu otsuses 2014/415/EL solidaarsusklausli liidupoolse rakendamise kohta sätestatakse, et solidaarsusklausli kohaselt peab liit mobiliseerima kõik tema käsutuses olevad vahendid, kaasa arvatud ÜJKP raames loodud struktuurid; kutsub liikmesriike üles kaaluma solidaarsusklausli käivitamist tulevikus;
58. on veendunud, et ÜJKP missioonide ja operatsioonide elluviimine peab tuginema paindlikele vahenditele, et liidul ja selle liikmesriikidel oleks hõlpsam pühenduda Euroopa strateegilise autonoomia tagamisele Euroopa stabiilsuse huvides; rõhutab sellega seoses, kui tõhusad on modulaarsed, mitmeotstarbelised ja tõeliselt toimivad juhtimisstruktuurid, nagu Euroopa armeekorpus (Eurocorps); märgib, et selle juhtimisstruktuuri missioone on edukalt laiendatud ja mitmekesistatud: aastatel 2015–2018 rakendati Euroopa armeekorpus neli korda ELi väljaõppemissioonide raames Malis ja Kesk-Aafrika Vabariigis (EUTM Mali ja EUTM RCA); kutsub liikmesriike ja komisjoni üles järgima selle paindliku ja operatiivkoostöö eeskujuga, mis on juba tõestanud oma kasulikkust ja tõhusust;
59. ootab, et liit kasutaks tõhusalt kõiki olemasolevaid ÜVJP ja ÜJKP poliitikavahendeid diplomaatia, koostöö, arengu, humanitaarabi, konfliktide ohjamise ja rahuvalve valdkonnas; rõhutab, et ÜJKP sõjalised ja tsiviilvahendid ei saa mingil juhul olla ainus lahendus julgeolekuküsimustele ning et alati tuleks vastu võtta integreeritud lähenemisviis; on seisukohal, et ainult kõigi nende vahendite kasutamine nn integreeritud lähenemisviisi alusel tagab vajaliku paindlikkuse kõige ambitsioonikamate julgeolekueesmärkide tõhusaks saavutamiseks;
60. tuletab meelde, et konfliktide lahendamine on edukam, kui kogu protsessis järgitakse soolist tasakaalu ja võrdõiguslikkust; nõuab selliste missioonide puhul naiste suuremat osalust ja esindatust juhtivatel ametikohtadel, soolise aspekti süstemaatilist arvestamist ÜJKP missioonidel ning naisi, rahu ja julgeolekut käsitleva ÜRO

Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 rakendamise aktiivsemat toetamist; kutsub Euroopa välisteenistust ja liikmesriike üles algatama laiaulatuslikke meetmeid selleks, et ÜJKP missioonide ja operatsioonide kõigil tasanditel osaleks rahvusvaheliste ekspertidena rohkem naisi, näiteks koostama sellesuunalise tegevuskava või pakkuma naistele sihtotstarbelisi stiimuleid ja karjääriplaneerimist või looma nende paremat esindatust tagavaid värbamismehhanisme;

61. palub, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja arutaks korrapäraselt Euroopa Parlamendiga ÜJKP rakendamisega seotud pakilisi küsimusi; on veendunud, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja või sobiv Euroopa välisteenistuse ametiisik, kes omab vahetut ülevaadet ÜJKP juhtimisstruktuuridest ning on kaasatud käimasolevate tsiviil- ja sõjaliste operatsioonide kavandamise, elluviimise ja hindamise, peaks teavitama parlamenti viivitamata kõigi selliste operatsioonide olulistest struktuurimuudatustest, eriti seoses nende üldiseloomu, volituste, kestuse või ennetähtaegse lõpetamisega;
62. rõhutab naiste olulist ja kasvavat rolli rahuvalvemissioonidel ning julgeoleku- ja kaitsepoliitikas ning kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles alustama Euroopa Parlamendiga arutelu selle üle, milliseid vahendeid siinkohal kasutada ja milliseid meetmeid võtta;
63. toonitab vajadust arendada edasi ÜJKP parlamentaarset ja demokraatlikku mõõdet ja olemust; on veendunud, et tulemuslik 21. sajandi julgeolekuohtude tõrjumiseks sobiv ÜJKP peab käima käsikäes tugeva parlamentaarse kontrolli ja kõrgete läbipaistvusnõuetega nii riiklikul kui ka ELi tasandil; on seisukohal, et ÜJKP parlamentaarse mõõtme tugevdamine on kooskõlas ELi kodanike nõudmistega julgeoleku, rahu ja liikmesriikidevahelise kaitse- ja julgeolekualase koostöö tõhustamise järele;

Võimekus ja tööstus

64. rõhutab, et Euroopa strateegilise autonoomia saavutamine põhineb tingimata liikmesriikide võimete ja kaitse-eelarvete suurendamisel ning Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi tugevdamisel;
65. märgib, et täiustatud tehnoloogia (robootika, tehisintellekt, kübertehnoloogia jne) tekkides kogevad kaitse- ja kosmosetööstus ennenägematut üleilmset konkurentsi ja suuri tehnoloogilisi muutusi;
66. väljendab heameelt asjaolu üle, et kaitse-eelarvete kärpimise suundumus on ümber pööratud; kutsub sellega seoses liikmesriike üles investeerima lisaraha arukalt koostööprogrammidesse; on arvamusel, et seda tuleks liidu tasandil toetada ja edendada; soovib liikmesriikidel tõsta oma kaitsekulutuste tase 2 %-le SKPst;
67. tunnustab ELi institutsioonide ja liikmesriikide hiljutisi jõupingutusi, mis järgnesid ELi üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegia avaldamisele ja millega tahetakse anda uus arengupulss ÜJKP olemasolevatele vahenditele ja rakendada täielikult Lissaboni lepingu sätteid; rõhutab, et neid paljutõotavaid eesmärke tuleb nüüd konsolideerida ja järgnema peavad praktilised meetmed, et need eesmärgid aitaksid tõhusalt kaasa

Euroopa ja selle lähinaabruse julgeoleku tagamisele;

68. võtab rahuloluga teadmiseks komisjoni 2. mai 2018. aasta ettepaneku luua järgmises mitmeaastases finantsraamistikus kaitsekoostöö jaoks 13 miljardi euro suurune eelarverida, millest toetatakse ühiseid kaitsealaseid teadusuuringuid ja võimete arendamist; märgib, et see ettepanek, mis näitab komisjoni enneolematut toetust, sõltub nüüd liikmesriikide ühehäälselt nõusolekust järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames ja seejärel Euroopa Parlamendi heakskiidust;
69. väljendab heameelt komisjoni 2017. aasta juuni ettepaneku üle luua Euroopa Kaitsefond, millega kooskõlastatakse, täiendatakse ja võimendatakse riiklikke kaitseinvesteeringuid ning mis soodustaks liikmesriikidevahelist koostööd, et arendada uusimat koostalituvõimelist kaitsetehnoloogiat ja varustust, ning mis toetaks innovatiivset ja konkurentsivõimelist kaitsetööstust kogu liidus, hõlmates piiriüleseid VKEsid; märgib, et see ettepanek on esimene algatus, mille puhul ühenduse vahendeid kasutatakse otseselt ühiste ELi kaitsealaste koostööprojektide toetamiseks; tõdeb, et see on oluline edasimineku Euroopa kaitsevaldkonnas nii poliitiliselt kui ka tööstuslikult; märgib, et Euroopa Kaitsefondist võiks aidata rahastada teadus- ja arendustööd selliste struktuuriprojektide jaoks nagu Euroopa tuleviku õhuvõitlussüsteem, tankid, raskelasti õhusõidukid või Euroopa raketitõrjevõime, samuti väikeseid ja keskmise suurusega projekte, millega luuakse innovaatilisi tulevikku suunatud kaitsealaseid; väljendab heameelt 2019. aasta ettevalmistatava tegevuse tööprogrammi üle, millega eraldatakse 25 miljonit eurot teadusuuringutele, mille raames keskendutakse elektromagnetilise spektri domineerimisele ja tulevastele murrangulistele tehnoloogiatele kaitsevaldkonnas, mis on pikas perspektiivis Euroopa tehnoloogilise sõltumatusse säilitamise seisukohast kaks olulist valdkonda; väljendab heameelt ka asjaolu üle, et komisjon võttis 2019. aasta märtsis vastu esimese Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programmi (EDIDP), milles nähakse ette kaasrahastamine 500 miljoni euro ulatuses kaitsevõime ühiseks arendamiseks aastatel 2019–2020, ja avaldas 2019. aastal üheksa konkursikutset, sealhulgas süsteemi Eurodrone jaoks, mis on Euroopa strateegilise autonoomia jaoks võtmetähtsusega võimekus; rõhutab, et 2020. aastal järgneb veel 12 konkursikutset, mis hõlmavad prioriteetseid küsimusi kõikides valdkondades (õhu-, maismaa-, mere-, küber- ja kosmosevaldkond); võtab teadmiseks seose liikmesriikides praegu vastu võetavate hankeotsuste ning Euroopa Kaitsefondi raames toimuva tööstus- ja tehnoloogiaalase koostöö väljavaadete vahel;
70. kiidab heaks alalise struktureeritud koostöö tegeliku rakendamise, mis on oluline samm liikmesriikidevahelise tihedama koostöö suunas julgeoleku ja kaitse valdkonnas; rõhutab, et see säte, mis kehtestati 2009. aasta Lissaboni lepinguga (ELi lepingu artikkel 46), on õiguslikult siduv ja sisaldab ambitsioonikaid kohustusi, et võimaldada Euroopa riikidel, kes soovivad seda teha, liikuda kiiremini ühiste kaitseprojektide suunas; tõdeb, et alalisel struktureeritud koostööl võib olla oma osa Euroopa nõudluse struktureerimisel; märgib, et märkimisväärne hulk Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programmi raames abikõlblikke projekte töötatakse välja alalise struktureeritud koostöö raames ning nende suhtes võidakse kohaldada ka kõrgemaid toetusmäärasid; toetab alalise struktureeritud koostöö projektide ja Euroopa Kaitsefondi vahelist täielikku sidusust;
71. rõhutab, kui oluline on tagada alalise struktureeritud koostöö ning 2017. aastal alguse saanud kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise ja Euroopa

Kaitsefondi sidusus, et tõhustada liikmesriikide kaitsevõimet ja optimeerida nende sellealaseid eelarvekulutusi; kritiseerib veel kord asjaolu, et seni ei ole meetmete strateegilisel põhjendamisel arvesse võetud kaitsepoliitilisi kaalutlusi; kutsub sellega seoses nõukogu ja komisjoni üles koostama koostöös Euroopa Parlamendiga julgeolekut ja kaitset käsitleva valge raamatu, mis oleks institutsioonidevaheline kokkulepe ja kaitsetööstuse strategiadokument aastateks 2021–2027; rõhutab, et uued projektid peaksid olema osa võimearendusplaanist, mis võimaldab tõhustada liikmesriikidevahelist koostööd Euroopa Kaitseagentuuri raames, et vähendada võimete erinevust; on seisukohal, et kaitseküsimuste iga-aastane kooskõlastatud läbivaatamine peaks aitama tulemuslikult kaasa riikide relvajõudude investeringute ja võimete ühtlustamisele ja vastastikusele täiendavusele, tagades seeläbi liidu strateegilise ja operatiivse autonoomia ning võimaldades liikmesriikidel investeerida tõhusamalt kaitseesse;

72. peab kiiduväärseks Euroopa Kaitseagentuuri kehtestatud võimekuse tegevuskava ja võimekuse senise planeerimise igakülgset kooskõlastatust, mis näitab NATO liikmeks olevate ELi liikmesriikide relvajõudude ulatuslikku koostalitlusvõimet;
73. rõhutab sõjaväelise liikuvuse olulisust; väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle eraldada järgmises mitmeaastases finantsraamistikus sõjaväelise liikuvuse projektidele 6,5 miljardit eurot; rõhutab, et sõjaväelise liikuvuse vallas tuleb teha edusamme, et sellest oleks kasu nii Euroopa Liidul kui ka NATO-l; peab kiiduväärseks asjaolu, et kõnealune projekt on osa alalisest struktureeritud koostööst; rõhutab, et sõjalise liikuvusega on seotud kaks probleemi: menetluste ühtlustamine ja taristu suurendamine; tuletab meelde, et ELi liikmesriikide kollektiivne kaitse ja julgeolek ning võime välisriikides kriisiolukorras sekkuda sõltuvad suurel määral nende võimest transportida liitlaste vägesid, kriisiohjamise tsiviilpersonalit, materjale ja varustust vabalt ja kiiresti läbi üksteise territooriumi ja ELi piiridest väljapoole; rõhutab, et sõjaväeline liikuvus on strateegiline vahend, mis võimaldab ELil kaitsta oma julgeoleku- ja kaitsehuvisid tulemuslikult ja viisil, mis täiendab muude organisatsioonide, näiteks NATO tööd;
74. seab kahtluse alla 34 alalise struktureeritud koostöö projekti hilise alguse ja kolmanda etapi 13 projektiga alustamise, kuna ühtegi neist ei ole seni käivitatud, ning rõhutab, et projektide elluviimiseks on vaja konkreetseid tähtaegu ja selgemat ülevaadet sellest, mida nende lõpptooted endast kujutavad; märgib, et ainult neli projekti saavutavad 2019. aastal oma esmase tegevussuutlikkuse; juhib tähelepanu ambitsioonikuse ja ulatuse puudumisele mõnedes projektides, mis ei võimalda kõrvaldada kõige ilmsemaid puudujääke võimetes, seda eelkõige esimese etapi projektide puhul, mis on peamiselt võimalikult paljusid liikmesriike hõlmavad võimeprojektid; palub, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja teavitaks viivitamata Euroopa Parlamenti sellest, millised alalise struktureeritud koostöö projektid kavatsetakse ennetähtaegselt lõpetada ja mis on selle põhjus; märgib, et soovitav osalemine alalise struktureeritud koostöö projektides ei tohiks ohustada osalevate liikmesriikide kõrgeid eesmärke; on seisukohal, et kolmandate riikide ja nende üksuste osalus alalises struktureeritud koostöös peaks toimuma algusest peale ettenähtud väga rangetel tingimustel ning kindla ja tõhusa vastastikkuse alusel; juhib sellega seoses tähelepanu kohtuasjas C-658/11 tehtud Euroopa Liidu Kohtu otsusest tulenevatele Euroopa Parlamendi õigustele; kutsub liikmesriike üles esitama strateegilise Euroopa mõõtmega projekte, tugevdades seeläbi Euroopa kaitsesektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi, et reageerida otseselt Euroopa relvajõudude operatiivvajadustele;

75. kutsub nõukogu üles võtma vastu Euroopa Parlamendi seisukoha Euroopa Kaitsefondi tulevase määruse artikli 5 kohta; rõhutab, kui oluline on viia Euroopa Kaitsefondi väljakujundamine viivitamata lõpule; tuletab meelde, et see instrument ei ole veel lõplikult heaks kiidetud, olemas on vaid osaline ja poliitiline kokkulepe, mis saavutati 2019. aasta aprillis; rõhutab, kui oluline on säilitada Euroopa Parlamendi seisukoht fondi suuruse, kolmandatele riikidele avamise ja asjakohase julgeoleku- ja kaitsepoliitikaga seotud intellektuaalomandi poliitika kehtestamise kohta, et kaitsta teadusuuringute tulemusi; kutsub komisjoni üles siduma kolmandate riikide osalemise relvaturu vastastikuse avamise tingimusega; juhib sellega seoses tähelepanu kaitsevaldkonna teadusuuringute äärmiselt tundlikule ja strateegilisele laadile nii tööstuse konkurentsivõime kui ka liidu strateegilise autonoomia seisukohast; nõuab, et arvesse võetaks esialgseid kogemusi, mis on saadud Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programmi rakendamisel (eriti rahastamiskõlblike üksuste puhul erandite kohaldamisel) ning kaitsealaseid teadusuuringuid käsitleva kaitseprojekti ja ettevalmistavate meetmete valdkonnas; palub, et liikmesriigid kaasataks alati täiel määral otsuste tegemisse, kuna nad on kaitsetööstuse lõpptarbivad, et tagada programmide vastavus ÜJKP ning liikmesriikide strateegilistele vajadustele; on seisukohal, et Euroopa Kaitsefondi edukus sõltub sellest, kas fond suudab katta osalevate riikide spetsiifilisi kaitsevajadusi, edendada kaitsetstarbelisi materjale, mida võib kasutada, ja tagada piisavad eelarvevahendid, kindlustades samal ajal, et tööstusalaseid pädevusi ei dubleerita, riiklike kaitseinvesteeringuid täiendatakse ning koostöö ei muutu liiga keeruliseks ning põhineb ELi relvastuse ja kaitsetstarbelise varustuse standardimisel ja koostalitlusvõimel; on seisukohal, et Euroopa kaitsetööstuse arendamine, reguleerides liiduväliste kolmandate isikute poolt kontrollitavate üksuste juurdepääsu fondist rahastatavatele projektidele, on täielikult kooskõlas Euroopa strateegilise autonoomia eesmärgiga ega ole vastuolus ELi ja selle liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuvidega;
76. loodab, et otsused, mis käsitlevad kolmandate isikute osalemist alalise struktureeritud koostöö projektides, ei sea mingi juhul kahtluse alla Euroopa Kaitsefondi ja Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programmi läbirääkimistel kokku lepitud tingimusi, arvestades, et nende programmide rahastamisega tõstetakse esile programmide Euroopa lisaväärtus;
77. rõhutab Euroopa kosmosesektori strateegilist mõõdet, on seisukohal, et laiahaardeline kosmosepoliitika võib aidata tulemuslikult tõhustada ÜJKPd, ja rõhutab, et tehnoloogia arendamisel tuleb edasi liikuda nii tsiviil- kui ka sõjalisel otstarbel kasutatavate rakenduste osas, mis on võimelised tagama Euroopa strateegilise autonoomia; väljendab heameelt, et järgmisesse mitmeaastasesse finantsraamistikku lisatakse komisjoni ettepanek võtta vastu määrus, millega luuakse liidu kosmoseprogramm ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet, et ergutada ELi juhtpositsiooni kosmosevaldkonnas; kordab oma ettepanekut rahastada programmi 16,9 miljardi euro ulatuses; väljendab heameelt edusammude üle ELi satelliidipõhiste teenuste valdkonnas (Galileo, Copernicus, EGNOS); rõhutab, et liidu otsustusliku ja operatiivse autonoomia jaoks on oluline omada piisavaid satelliitvahendeid satelliitkujutiste edastamise, luureandmete kogumise, kommunikatsiooni ja kosmoseseire valdkonnas; rõhutab, kui oluline on Euroopa Liidu autonoomne juurdepääs kosmosele; on seisukohal, et kosmosepõhised teenused tuleks muuta täielikult operatiivseks, et toetada ÜJKP missioone ja operatsioone kõrgresolutsiooniga satelliitkujutiste abil; rõhutab vajadust rahastada Euroopa Kaitsefondi kaudu tööstusprojekte, millel on kosmosemõõde ja mille puhul liit

saab anda tõelist lisaväärtust;

78. rõhutab, et satelliitsidel on kaitse, julgeoleku, humanitaarabi ja hädaolukordadele reageerimise valdkonnas ning diplomaatilises suhtluses oluline roll, olles ühtviisi tähtis nii tsiviilmissioonide kui ka sõjaliste operatsioonide korral; peab kiiduväärseks uut riikliku satelliitside (GOVSATCOM) algatust, mis aitab märkimisväärselt kaasa liidu strateegilise autonoomia tugevdamisele, pakkudes liikmesriikidele tagatud juurdepääsu turvalisele satelliitsidele;
79. nõuab Euroopa Liidu Satelliidikeskuse georuumilise suutlikkuse võimaliku tsiviilkasutuse kiiret analüüsimist; usub, et lisaks julgeolekule tuleks ELi satelliitide võimalusi kasutada ka selleks, et toetada ELi ja liikmesriikide seiretegevust rände, põllumajanduse, metsamajanduse, loodusvarade otsimise, piirijulgeoleku, jäämägede seisundi ja paljudes muudes valdkondades;
80. rõhutab kosmosetaristu haavatavust häirimise, rünnakute või muude ohtude, sealhulgas kosmoseprügi ja teiste satelliitidega kokkupõrke ohu suhtes; kordab taas, kui tähtis on kindlustada elutähtsa taristu ja side turvalisus ning arendada vastupidavaid tehnoloogilisi lahendusi; on seisukohal, et tuleks suurendada suutlikkust tulla toime kosmosevaldkonnas esilekerkivate ohtudega, ning väljendab heameelt kosmoseprogrammi raames esitatud komisjoni ettepaneku üle tõhustada praeguseid kosmose jälgimise ja seire teenuseid (SST);
81. rõhutab, et tänapäeval on järjest suuremal hulgal jõududel sõjaline võime kosmosevaldkonnas; tuletab meelde, et rahvusvahelises õiguses on sätestatud kosmose militariseerimise keelu põhimõte; tõdeb sellele vaatamata, et on jõudusid, kes seda põhimõtet enam ei järgi ja on esitanud seaduseelnõu, mille eesmärk on luua täielikult relvastatud kosmosevaldkonna relvajõud, ning kes käsivad kosmost relvakonfliktide tandrina; on seisukohal, et liit peab mõistma hukka kosmose militariseerimise suundumuse ja kosmosevaldkonnas heidutuskaitse kasutamise, mille eesmärk on vastase kosmosevarasid tõsiselt kahjustada, kuna sellised suundumused on strateegiliselt ebastabiilse olukorra tunnused;
82. on arvamusel, et komisjoni tulevane kaitse- ja kosmosetööstuse peadirektoraat peaks analüüsima Euroopa kosmoseprogrammide ja 2016. aasta novembris välja töötatud Euroopa kaitsealase tegevuskava sünergia, et tagada selles strateegilises valdkonnas üldine sidusus;
83. on veendunud, et liit on eluliselt huvitatud ohutu ja avatud merekeskkonna loomisest, mis võimaldab kaupade ja inimeste vaba liikumist; rõhutab, et meresõiduvabadus on ülimalt oluline ja seda ei tohi kahjustada; märgib, et valdavalt kontrollivad strateegilisi ressursse, elutähtsat taristut ja võimeid liikmesriigid ja et Euroopa julgeoleku jaoks on esmatähtis liikmesriikide tahe tõhustada koostööd; kinnitab uuesti liidu rolli üleilmse merendusjulgeoleku tagajana ning rõhutab, kui oluline on arendada asjakohast sõjalist ja tsiviilvõimekust; peab sellega seoses kiiduväärseks Euroopa Liidu merendusjulgeoleku strateegia läbivaadatud tegevuskava vastuvõtmist 2018. aasta juunis;
84. on seisukohal, et liit ja selle liikmesriigid on vastamisi enneolematu ohuga, mis seisneb küberrünnetes, küberkuritegevuses ja terrorismis, mida panevad toime riiklikud ja valitsusvälised osalejad; rõhutab, et küberintsidendid on väga sageli piiriülesed ja puudutavad seetõttu rohkem kui ühte ELi liikmesriiki; usub, et küberründed kujutavad

oma olemuse tõttu sellist ohtu, mis nõuab liidu tasandil reageerimist, sealhulgas ühist analüütilist tugivõimet; kutsub liikmesriike üles üksteist vastastikku abistama, kui mõnda neist tabab küberrünne;

85. peab väga oluliseks, et EL ja NATO mitte üksnes ei jagaks jätkuvalt omavahel luureteavet, vaid teeksid seda suuremas ulatuses, et võimaldada küberrünnete toimepanijad formaalselt kindlaks teha ja kehtestada nende suhtes piiravaid sanktsioone; peab vajalikuks säilitada aktiivne suhtlus ELi ja NATO vahel küberturvalisuse ja -kaitse valdkonnas, osaledes küberõppustel ja ühistel koolitustel;
86. nõuab stabiilset rahastamisallikat Euroopa välisteenistuse strateegilise kommunikatsiooni osakonnale koos märkimisväärsete eraldistega idanaabruse strateegilise kommunikatsiooni töörühmale;
87. nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus ja nõukogu suurendaksid küberturvalisuse parandamiseks tehtavaid jõupingutusi, eelkõige ÜJKP missioonide osas, võttes muu hulgas meetmeid ELi ja liikmesriikide tasandil, et leevendada ÜJKP-le avalduvaid ohte, näiteks suurendades vastupanuvõimet hariduse, koolituste ja õppuste kaudu ning ühtlustades ELi küberkaitsealast haridust ja väljaõpet;
88. väljendab heameelt jõupingutuste üle suurendada liidu suutlikkust tegeleda hübriidohtudega, mis kujutavad endast ebamääraste seisukohtade võtmise, otsese ja kaudse surve ning sõjaliste ja mittesõjaliste võimete kasutamise seotud kogumit ning kuuluvad liidu sise- ja välisjulgeoleku probleemide hulka; võtab teadmiseks arutelud vastastikuse abi klausli rakendamise üle hübriidohtude puhul, et tagada liidu tulemuslik ühine reageering;
89. tunnistab küber- ja automatiseeritud luurevõime kasvavat tähtsust; rõhutab, et nendega kaasneb oht liikmesriikide ja ELi institutsioonide jaoks; nõuab tungivalt, et kõik ELi institutsioonid ja liikmesriigid jätkaksid oma küber- ja automatiseeritud tehnoloogiate täiustamist; ergutab veelgi koostööd nende tehnoloogiliste edusammude vallas;
90. tõdeb, et tehisintellekt on Euroopa kaitsektoris üha tähtsamal kohal; võtab eeskätt teadmiseks paljud sõjalised rakendused, mis tulenevad tehisintellekti kasutamisest ja võimaldavad hallata ja simuleerida operatiivkeskkonda, aidata kaasa otsustusprotsessile, tuvastada ohte ja töödelda luureandmeid; rõhutab, et usaldusväärse tehisintellekti arendamine kaitsevaldkonnas on hädavajalik, et tagada Euroopa strateegiline autonoomia võimete ja operatsioonide valdkonnas; nõuab, et liit mitte üksnes ei jätkaks, vaid ka suurendaks investeeringute tegemist sellesse valdkonda ja eelkõige murranguliste tehnoloogiate valdkonda olemasolevate vahendite (Euroopa Kaitsefond, Euroopa Innovatsiooninõukogu, tulevane programm „Euroopa horisont“, digitaalse Euroopa programm) kaudu; nõuab, et liit osaleks aktiivselt autonoomsete surmavate relvasüsteemide ülemaailmsel tasandil reguleerimises;
91. märgib, et kujunemisjärgus tehnoloogiaid, sealhulgas relvasüsteemides kasutatavat tehisintellekti, tuleb arendada ja rakendada kooskõlas vastutustundliku innovatsiooni põhimõtete ja eetiliste põhimõtetega, nagu vastutus ja rahvusvahelise õiguse järgimine; rõhutab, et võttes arvesse täiesti autonoomsete relvasüsteemide väga vastuolulist kontseptsiooni, peab EL uurima tehisintellekti pakutavaid võimalusi ning samal ajal tagama inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse täieliku austamise;

92. märgib, et Europoli 2019. aasta aruandes ELi terrorismiolukorra ja suundumuste kohta täheldati 2018. aastal keemilise, bioloogilise, radioloogilise ja tuumaalase terrori propaganda, õppematerjalide ja ähvarduste üldist suurenemist ning seda, et takistused keemiliste, bioloogiliste, radioloogiliste ja tuumarelvade kasutamise kohta teadmiste omandamisel on vähenenud; rõhutab sellega seoses vajadust suurendada keemilist, bioloogilist, radioloogilist ja tuumajulgeolekut Euroopas;
93. tunnistab, et uued võimed pakuvad operatsioonitandri üksustele uusi võimalusi koostöö tegemiseks immersiiivses digitaalruumis ja kaitse säilitamiseks peaaegu reaalajas, eriti kui 5G-d kombineeritakse muude uuendustega, nagu kaitsepilv ja üliheliikiirusega kaitseüsteemid;
94. rõhutab, et EL peab, võttes arvesse asjaolu, et keemiarelvade levik ja kasutamine kujutavad endast tõsist ohtu rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule, jätkama oma tugeva ja järjepideva toetuse pakkumist Keemiarelvade Keelustamise Organisatsioonile (OPCW) selle volituste täitmisel nii poliitiliselt kui ka rahaliselt ning suurendama oma vastupanuvõimet hübriid- ja keemilistele, bioloogilistele, radioloogilistele ja tuumaohutudele;
95. tõdeb, et koostöö võimete valdkonnas on alles algusjärgus, mistõttu ei saa liit ja selle liikmesriigid tiheda ja pideva koostöö praktilistest tulemustest veel kasu; on veendunud, et Euroopa ambitsioonide operatiivne rakendamine on pikaajaline ja põhineb liikmesriikide pideval poliitilisel tahtel; rõhutab vajadust paindliku koostöö järele kohandatavate ja modulaarsete vahendite abil, mis hõlbustavad strateegiliste tavade ühtlustamist ning võimetega vabatahtlike partnerite koostalitlusvõimet; nõuab *ad hoc* koostööd või ühiskasutusse andmise mehhanisme, näiteks EATC (Euroopa lennutranspordi juhtimissüsteem), mis on juba tõestanud oma tõhusust, ning toetab selle laiendamist ka teistesse valdkondadesse (helikopterid, arstiabi);
96. rõhutab vajadust võtta ELi ÜJKP meetmetes arvesse soolist mõõdet, pidades silmas naiste rolli sõjas, konfliktijärgsetes stabiliseerimispüüetes ja rahu kindlustamise protsessides; toonitab vajadust käsitleda soolist vägivalda kui sõjavahendit konfliktipiirkondades; toonitab, et sõda kahjustab naisi rohkem kui mehi; kutsub ELi ja selle rahvusvahelisi partnereid üles kaasama naisi aktiivselt rahu- ja stabiliseerimisprotsessidesse ning tegelema nende spetsiifiliste julgeolekuvajadustega;
97. märgib kosmosejulgeoleku ja satelliitide kasvavat tähtsust; rõhutab, kui oluline on Euroopa Liidu Satelliidikeskus, ning teeb sellele ülesandeks analüüsida ELi ja liikmesriikide satelliitide ohutust ja/või haavatavust kosmoseprügi, küberrünnete ja otseste raketirünnakute suhtes ning esitada sellekohane aruanne;

Kaitsekoostöö ja ÜJKP partnerlused

98. rõhutab, et Euroopa strateegilise autonoomia eesmärk sõltub eurooplaste võimest võtta meetmeid, et kaitsta oma huve kas iseseisvalt või eelistatavalt institutsioonilise koostöö raames (NATO, ÜRO);
99. on seisukohal, et mitmepoolsus on julgeoleku ja kaitse jaoks väga oluline väärtus, ning rõhutab, et EL saab tulemuslikuks ja usaldusväärseks julgeoleku tagajaks ainult siis, kui tema tegevus põhineb kestlikul koostööl ja strateegilistel partnerlustel riikide ja

organisatsioonidega, kes jagavad liidu väärtusi; väljendab lisaks heameelt ÜJKP partnerite panuse üle liidu missioonidesse ja operatsioonidesse;

100. rõhutab, et partnerlused ja koostöö riikide ja organisatsioonidega, kes jagavad ELi väärtusi, annavad panuse tõhusamasse ÜJKPsse; kiidab heaks ÜJKP partnerite antud panuse käimasolevatesse ELi missioonidesse ja operatsioonidesse, mis aitavad kaasa rahu, piirkondliku julgeoleku ja stabiilsuse suurendamisele;
101. rõhutab, et ELil ja Ühendkuningriigil on pärast Brexitit endiselt sama strateegiline keskkond ja nende rahu ja julgeolekut ähvardavad samad ohud, ning seepärast peab oluliseks säilitada liidu ja Ühendkuningriigi vahel tugev, tihe ja privilegeeritud kaitse- ja julgeolekualane koostöö ka pärast Brexitit; rõhutab, et Ühendkuningriigiga tehtav koostöö aitab liidul võimete ja operatiivtegevuse valdkonnas oma võimeid maksimeerida; on seisukohal, et kaitseküsimustes tehtava koostöö valdkonnas tuleb välistada Ühendkuningriigi süstemaatiline väljajätmine; teeb ettepaneku sõlmida Ühendkuningriigiga kaitse- ja julgeolekuleping, mis võimaldab tal võimalikult palju liidu vahendites osaleda;
102. tuletab meelde NATO keskset rolli kollektiivkaitses, nagu on sõnaselgelt kinnitatud Euroopa Liidu toimimise lepingus; on veendunud, et ELi ja NATO strateegiline partnerlus on hädavajalik, et lahendada Euroopa ja tema naabruse ees seisvaid julgeolekuprobleeme; on veendunud, et ELi ja NATO koostöö peaks olema vastastikku tugevdav, võtma täielikult arvesse mõlema institutsiooni eripära ja rolle ning see peaks jätkuma täielikus kooskõlas kaasatuse, vastastikkuse ja mõlema organisatsiooni otsustusprotsessi sõltumatus põhimõtetega, eeskätt kui kaalul on ELi huvid; tunneb heameelt ELi ja NATO koostöö üle õppuse Defender-Europe 20 raames ning on seisukohal, et see õppus on reaalne võimalus katsetada Euroopa võimet reageerida agressiooniaktidele ning uurida ka piiriületuse ja sõjaväelise liikuvuse arengut ja paranemist;
103. rõhutab ELi ja ÜRO partnerluse olulisust rahvusvaheliste konfliktide lahendamisel ja rahu kindlustamisel; kutsub mõlemat organisatsiooni üles veelgi rohkem kooskõlastama oma jõupingutusi valdkondades, kus nad kasutavad olulisi tsiviil- ja sõjalisi missioone, et vältida dubleerimist ja optimeerida koostõimet;
104. rõhutab koostöö tähtsust liidu ja teiste rahvusvaheliste institutsioonide vahel, eelkõige Aafrika Liidu ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooniga (OSCE); on seisukohal, et liit peaks ühtlasi tugevdama dialoogi ja koostööd kolmandate riikidega, kes jagavad tema väärtusi ja strateegilisi prioriteete, samuti piirkondlike ja allpiirkondlike organisatsioonidega;
105. toetab paralleelselt institutsioonilise koostöö ja partnerlusega paindliku, mitmetahulise, avatud ja samal ajal operatiivse, ambitsioonika ja nõudliku koostöö erinevate vormide kombineerimist nii ELi, NATO kui ka ÜRO struktuuride raames ja nendest väljaspool, kuna need võivad hõlbustada ühiskohustuste võtmist operatsioonides ja tugevdada seeläbi liidu operatiivseid eesmärgi; rõhutab sellega seoses, et sellised koostöönaited nagu Euroopa sekkumisalgatus, Põhjamaade kaitsekoostöö (NORDEFKO), Visegrádi rühm ning Saksamaa ja Madalmaade relvajõudude suurem integreerimine on kooskõlas liikmesriikidevahelise sõjalise koostöö tihedamaks muutmise suundumusega;
106. tunnistab, et poliitiline ja majanduslik stabiilsus koos sõjaliste võimete ja koostööga

Sahara-taguses Aafrikas on võtmetähtsusega, et leevendada džihadistliku tegevuse levikut ja rändekriise ning võidelda äärmusluse leviku ja mõju vastu;

107. tunnustab ja toetab Euroopa Liidu piirihaldamise abimissiooni Liibüas (EUBAM), mis on aidanud kaasa demokraatiale üleminekule, pakkudes õppe- ja nõustamisteenuseid piirivalve valdkonnas ning töötades eesmärgi nimel arendada Liibüa piirijulgeolekut maismaa-, õhu- ja merepiiridel;
108. nõuab lisaks, et EL täidaks neljandal ELi ja Aafrika tippkohtumisel võetud kohustusi toetada majanduslikku ja poliitilist stabiilsust ning Aafrika valmisolekuvägede suutlikkust;
109. julgustab liikmesriike jätkama koostööd Aafrika Liiduga ja seni võetud kohustuste täitmist;
110. tunnustab Arktika piirkonna kasvavat poliitilist, majanduslikku, keskkonnaalast, julgeolekualast ja strateegilist väärtust; nõuab tungivalt, et liikmesriigid jätkaksid koostööd Arktika Nõukoguga kõigis ELile huvi pakkuvates küsimustes ning koostaksid piirkonna jaoks tervikliku strateegia;

Institutsiooniline raamistik

111. on seisukohal, et edasimineku Euroopa kaitsevaldkonnas sillutab teed olulistele struktuurilistele muutustele; kiidab heaks teate, et Euroopa Komisjonis luuakse kaitse- ja kosmosetööstuse peadirektoraat, mis kuulub siseturu voliniku vastutusalasse; peab kiiduväärseks asjaolu, et see uus peadirektoraat vastutab liikmesriikide Euroopa kaitse valdkonna meetmete toetamise, koordineerimise ja täiendamise eest ning aitab seega kaasa Euroopa strateegilise autonoomia tugevdamisele; võtab teadmiseks peadirektoraadi viie peamise ülesande määratlemise (Euroopa Kaitsefondi rakendamine ja kontroll, avatud ja konkurentsivõimelise Euroopa kaitsevarustuse turu loomine, sõjaväelise liikuvuse tegevuskava rakendamine, tugeva ja innovatiivse kosmosetööstuse kindlustamine, tulevase kosmoseprogrammi rakendamine); kutsub komisjoni üles esitama lisaandmeid uue peadirektoraadi rolli ja vastutusalade kohta; julgustab komisjoni esitama kava, milles kirjeldatakse, kuidas ta koordineerib oma tööd teiste, muid ülesandeid täitvate kaitsepoliitika struktuuride (Euroopa Kaitseagentuur, Euroopa välissteenistus jne) tööga, et maksimeerida olemasolevate ressursside kasutamise tõhusust ja tagada tulemuslik koostöö;
112. võtab kohustuseks tagada Euroopa kaitsevaldkonna missioonide, vahendite ja algatuste hoolikas parlamentaarne järelevalve ja seire; kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat, nõukogu ja eri asjaomaseid Euroopa struktuure üles andma julgeoleku ja kaitse allkomisjonile regulaarselt aru oma volituste täitmisest;
113. nõuab, et koostataks Euroopa kaitsestrateegia, mis oleks vajalik täiendus 2016. aasta üldisele strateegiale ning mille raames saaks tegevusi suunata ja kavandada, mida mõlemat on vaja uute vahendite ja ressursside tulemusliku rakendamise tagamiseks;
114. rõhutab, et austades mitme liikmesriigi sõjalise neutraalsuse traditsioone, on samas väga oluline tagada, et ELi kodanikud toetaksid ELi kaitsepoliitika poliitilisi eesmärgi;

toonitab asjaolu, et viimaste avaliku arvamuse uuringute kohaselt pooldab kolm neljandikku ELi kodanikest suuremat liikmesriikidevahelist koostööd julgeoleku ja kaitse valdkonnas, toetades seega liikmesriikide ühist kaitse- ja julgeolekupoliitikat, ning selline osakaal on alates 2004. aastast olnud üle 70 %;

115. nõuab järk-järgult ühise kaitsepoliitika (ELi lepingu artikli 42 lõige 2) ning lõpuks ühise kaitse väljakujundamist, tugevdades ühtlasi konfliktide ennetamise ja lahendamise viise, sealhulgas vahendamisele, dialoogile, lepitamisele, rahu kindlustamisele ja vahetule kriisidele reageerimisele suunatud finants-, haldus- ja inimressursside suurendamise kaudu;
116. on seisukohal, et ELi valge raamat julgeoleku ja kaitse kohta oleks ülioluline strateegiline vahend ELi kaitsepoliitika juhtimise tugevdamiseks ning Euroopa kaitsekoostöö liitu järk-järgult kujundades tagaks see strateegilise ja pikaajalise planeerimise ning võimaldaks kõigi liikmesriikide kaitsetsükli järkjärgulist sünkroniseerimist; palub nõukogul ja komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajal selline vahend koostada, et lisada see muu hulgas mitmeaastase finantsraamistiku kavandamise ning et tagada kooskõla ELi üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegia julgeoleku- ja kaitseküsimuste rakenduskava, kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise ja alalise struktureeritud koostöö vahel;
117. tuletab meelde ELi lepingu artiklit 44, millega kehtestatakse paindlikkuse lisasätted ja luuakse võimalus usaldada kriisiohjamisülesannete täitmine liikmesriikide rühmale, kes täidaks ülesandeid ELi nimel ning poliitika- ja julgeolekukomitee ja Euroopa välisteenistuse poliitilise kontrolli ja strateegilise juhtimise all;
118. rõhutab, et peatselt toimival Euroopa tuleviku teemalisel konverentsil tuleks käsitleda ka tulevast Euroopa kaitsekoostöö liitu ning eelkõige vajadust luua Euroopa sekkumisjõud, millel oleks piisavalt tõhus kaitsevõime, et tegeleda rahu tagamise ja konfliktide ennetamisega ning tugevdada rahvusvahelist julgeolekut kooskõlas ÜRO põhikirjaga ja ELi lepingu artikli 43 lõikes 1 sätestatud ülesannetega;
119. hoiatab institutsiooniliste osalejate paljususe ja ELi kaitsekeskkonnas esineva kattumise eest; kutsub kõiki sidusrühmi üles kaaluma, kuidas oleks võimalik seda keskkonda parandada, et muuta see kodanikele arusaadavamaks, institutsiooniliselt loogilisemaks, sidusamaks ja tulemuslikumaks;
120. nõuab arutelu rolli üle, mida Euroopa Kaitseagentuur peaks täitma ELi ühise kaitsepoliitika järkjärgulisel kujundamisel;
 - o
 - o o
121. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, siseturuvolinikule, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ÜRO peasekretärile, NATO peasekretärile, ELi kosmose-, julgeoleku- ja kaitsevaldkonnaga tegelevatele ametitele ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

VÄHEMUSE ARVAMUS

4.12.2019

vastavalt kodukorra artikli 55 lõikele 4 esitanud
fraktsiooni GUE/NGL kuuluvad Euroopa Parlamendi liikmed Özlem Demirel, Mick
Wallace ja Giorgos Georgiou

Raportis kirjeldatakse ELi naabruse ebastabiilsust, kuid ei kajastata ELi laienevat rolli. Selles seatakse strateegiline sõjaline autonoomia peamiseks eesmärgiks ning nõutakse seepärast sise- ja välisjulgeoleku ühendamist, relvajõudusid, mis hõlmaksid ka lahingugruppide muutmist ja kasutamist, sõjalis-tööstusliku kompleksi rajamist ja kaitsekulutuste suurendamist ning edendatakse NATO eesmärki (näha minimaalselt 2 % SKPst ette kaitsekulutusteks).

Oleme raporti vastu, sest selles

- kiidetakse heaks kaitsetööstuse peadirektoraadi rajamine;
- toetatakse paradigma üleminekut kaitsekoostöö/sõjalisele liidule, toetatakse alalist struktureeritud (sõjalist) koostööd, mis oleks õiguslikult siduv;
- püüeldakse Euroopa Kaitsefondi lõpuleviimise poole, kiidetakse relvastustehnoloogia ja -seadmete väljatöötamist (õhuvõitlussüsteem, Eurodrone, tankid, elektromagnetilise spektri domineerimine);
- püüeldakse uue sõjatehnoloogia poole, nagu tehisintellekt, robotika, autonoomsed relvasüsteemid, mida rahastatakse ka ELi tsiviileelarvetest (digitaalse Euroopa programm, tulevased teadusprogrammid);
- edendatakse kosmose militariseerimist, et tõhustada ELi kaitsepoliitikat;
- toetatakse sõjaväelist liikuvust, et hõlbustada vägede kiiret lähetamist ELis ja EList väljapoole (6,5 miljardit eurot) tsiviiltaristu projektide arvelt;
- toetatakse ELi ja NATO tõhustatud koostööd.

Me nõuame

- Euroopa Liidu lepingu artikli 41 lõike 2 (milles keelatakse ELi eelarve kasutamine sõjalisteks või kaitseoperatsioonideks) ranget tõlgendamist;
- kõigi kaitsega seotud ELi programmide lõpetamist ning üleminekut tsiviilsele ja diplomaatilisele konfliktilahendamise metoodikale;
- radikaalset desarmeerimist (sealhulgas tuumadesarmeerimist) nii ELi kui ka ülemaailmsel tasandil; desarmeerimiskordade aktiivset toetamist (keskmaa-tuumajõudude piiramise leping, relvakaubandusleping, tuumarelvade keelustamise lepe).

27.11.2019

PÕHISEADUSKOMISJONI ARVAMUS

väliskomisjonile

ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamise kohta – 2018. aasta aruanne
(2019/2135(INI))

Arvamuse koostaja: Esteban González Pons

ETTEPANEKUD

Põhiseaduskomisjon palub vastutaval väliskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab, et praeguses ülemaailmses julgeolekukeskkonnas, kus mõned riigid on mitnepoolsusest sammu tagasi astumas, peaks ELi strateegilise autonoomia lahutamatuks osaks olema sõltumatu suutlikkus tagada oma kodanike julgeolek üha arvukamate ohtude vastu, nagu lähiümbruses aset leidvad relvakonfliktid, küberrünnakud ja väärinfo levitamise kampaaniad, samuti rahu, stabiilsuse, inimõiguste ja demokraatia aktiivne edendamine oma naabruses ja kaugemal ning oma väärtuste edendamine;
2. rõhutab, et austades mitme liikmesriigi sõjalise neutraalsuse traditsioone, on samas väga oluline tagada, et ELi kodanikud toetaksid ELi kaitsepoliitika poliitilisi eesmärke; toonitab asjaolu, et viimaste avaliku arvamuse uuringute kohaselt pooldab kolm neljandikku ELi kodanikest suuremat liikmesriikidevahelist koostööd julgeoleku ja kaitse valdkonnas, toetades seega liikmesriikide ühist kaitse- ja julgeolekupoliitikat, ning selline osakaal on alates 2004. aastast olnud üle 70 %;
3. täheldab, et liidu reageerimine uutele kriisidele ja uuele rahvusvahelisele olukorrale ning vastav poliitiline, diplomaatiline ja sõjaline kohandumine on olnud aeglane; on seisukohal, et mis puudutab konkreetset kaitsevaldkonda, siis poliitiline soovimatus rakendada täiel määral rangeid sätteid, mis on ometi ette nähtud ELi aluslepingutega ja ka mitmete liikmesriikidevahelise koostöö vormide puhul, on nõrgendanud liidu võimet etendada väliskriisides otsustavat rolli;
4. nõuab järk-järgult ühise kaitsepoliitika (ELi lepingu artikli 42 lõige 2) ning lõpuks ühise kaitse väljakujundamist, tugevdades ühtlasi konfliktide ennetamise ja lahendamise viise, sealhulgas vahendamisele, dialoogile, lepitamisele, rahu kindlustamisele ja vahetule kriisidele reageerimisele suunatud finants-, haldus- ja inimressursside suurendamise kaudu;

5. kutsub seetõttu Euroopa Ülemkogu üles pühendumata otsustavalt selge tegevuskava abil Euroopa kaitsekoostöö liidu pikaajalisele arendamisele; nõuab lisaks tungivalt, et Euroopa Ülemkogu liiguks ÜVJP ja ÜJKP valdkonnas ühehäälsuselt kvalifitseeritud hääleteenamusele, kui Euroopa Liidu leping seda lubab, sealhulgas ÜJKP tsiviilmissioone käsitlevate otsuste puhul; tunnistas lisaks, et ükski riik ei suuda Euroopa ja tema lähikonna julgeolekuprobleeme ka üksi lahendada;
6. väljendab heameelt ELi lepingu artikli 42 lõikes 6 ja artiklis 46 ette nähtud alalise struktureeritud koostöö (PESCO) rakendamise üle, mis on oluline samm nii selles suunas kui ka liikmesriikidevahelise tihedama julgeoleku- ja kaitsealase koostöö suunas; rõhutab, et liikmesriikidel on võimalus kaasata komisjon alalise struktureeritud koostööga seotud projektide menetlustesse, järgides sisemisi juhtimise reegleid;
7. tervitab komisjoni ametisseastuva presidendi von der Leyeni poliitilisi suuniseid, mis keskenduvad geopoliitilisele mõõtmele ning milles rõhutatakse vajadust astuda järgmise viie aasta jooksul täiendavaid otsustavaid samme tõelise Euroopa kaitsekoostöö liidu suunas; väljendab lisaks heameelt täiendavate lubaduste üle täita Euroopa Parlamendi pikaajaline nõue omistada kaitsele suurem institutsiooniline tähtsus, luues selleks sihtotstarbelise peadirektoraadi;
8. väljendab heameelt asjaolu üle, et mitmed liikmesriigid on hiljaaegu nõudnud ELi julgeolekunõukogu asutamist, et koordineerida liikmesriikide kaitsepoliitikat, eelkõige seoses küberjulgeoleku ja terrorismivastase võitlusega, ning töötada ühiselt välja ELi kaitsestrateegia; on seisukohal, et eelkõige tuleb põhjalikumalt läbi mõelda selle kontseptsiooni institutsiooniline mõõde ja viia läbi selle lisaväärtuse asjakohane hindamine;
9. on seisukohal, et ELi valge raamat julgeoleku ja kaitse kohta oleks oluline strateegiline vahend ELi kaitsepoliitika juhtimise tugevdamiseks, ning Euroopa kaitsekoostöö liitu järk-järgult kujundades tagaks see strateegilise ja pikaajalise planeerimise ning võimaldaks kõigi liikmesriikide kaitsetsükli järkjärgulist sünkroniseerimist; palub nõukogul ja komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal koostada selline vahend, et lisada see muu hulgas mitmeaastase finantsraamistiku kavandamise ning et tagada kooskõla ELi üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegia julgeoleku- ja kaitseküsimuste rakenduskava, kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise ja alalise struktureeritud koostöö vahel;
10. rõhutab, et ELi valges raamatus tuleks kirjeldada ka võimalike tulevaste sõjaliste operatsioonide potentsiaalseid stsenaariume ning käsitleda küsimust, kuidas ja millistel tingimustel on piisavalt ja õiguspäraselt põhjendatud ÜJKP missioonide lähetamine, et tegeleda kriisiolukordade, humanitaarkriiside ja konfliktidega;
11. on seisukohal, et kaitseküsimuste iga-aastast kooskõlastatud läbivaatamist tuleks reformida, et võimaldada strateegilisemat tegevust kooskõlas ajakohastatud ELi üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegiaga; rõhutab, et alalisel struktureeritud koostööl põhineva ELi strateegilise autonoomia edasiarendamine eeldab arutelu selle egiidi all välja töötatavate projektide ulatuse üle; rõhutab, et vaja on täpsustada eri algatuste koostoimet, mida liikmesriigid teevad alalise struktureeritud koostöö raames, eelkõige

seoses selliste projektidega nagu Euroopa sekkumisjõud, raamriik, ühisjõud (Joint Deployment Force) või Euroopa armeekorpus, kuna nendega seoses tehakse eri määral institutsioonilist koostööd;

12. rõhutab, et julgeoleku- ja kaitsevaldkonna põhjalikum lõimimine peaks tähendama ka suuremat demokraatlikku, st parlamentaarset kontrolli; kinnitab seetõttu vajadust suurendada selles valdkonnas Euroopa Parlamendi rolli, luues täieõigusliku julgeoleku- ja kaitsekomisjoni, mille tegevust täiendaksid parlamentidevahelised kohtumised liikmesriikide parlamentide esindajate ja Euroopa Parlamendi liikmete vahel; kutsub liikmesriikide valitsusi üles kaasama oma riikide parlamente ÜJKP valdkonnas tehtavatesse otsustesse;
13. tuletab meelde ELi lepingu artiklit 44, millega kehtestatakse täiendavad paindlikkussätted ja luuakse võimalus usaldada kriisiohjamisülesannete täitmine liikmesriikide rühmale, kes täidaks ülesandeid ELi nimel ning poliitika- ja julgeolekukomitee ja Euroopa välis teenistuse poliitilise kontrolli ja strateegilise juhtimise all;
14. kinnitab vajadust kõrvaldada takistused ELi lahingugruppide lähetamiselt ning on seisukohal, et ühehäälsuse nõue nõukogus õõnestab nende üksuste eesmärki toimida sõjalise kiirreageerimisjõuna, mis reageerib tekkivatele kriisidele ja konfliktidele kogu maailmas; leiab, et need lahingugrupid tuleb muuta alalisteks rahvusvahelisteks üksusteks, ning nõuab olemasolevate Euroopa sõjaliste struktuuride integreerimist ELi institutsioonilisse raamistikku;
15. rõhutab, et peatselt toimuval Euroopa tuleviku teemalisel konverentsil tuleks käsitleda ka tulevast Euroopa kaitsekoostöö liitu ning eelkõige vajadust luua Euroopa sekkumisjõud, millel oleks piisavalt tõhus kaitsevõime ja mis suudaksid tegeleda rahu tagamise ja konfliktide ärahoidmisega ning tugevdada rahvusvahelist julgeolekut kooskõlas ÜRO põhikirjaga ja ELi lepingu artikli 43 lõikes 1 sätestatud ülesannetega;
16. hoiatab institutsiooniliste osalejate paljususe ja ELi kaitsekeskkonnas esineva kattumise eest; kutsub kõiki sidusrühmi üles kaaluma, kuidas oleks võimalik seda keskkonda parandada, et muuta see kodanikele arusaadavamaks, institutsiooniliselt loogilisemaks, sidusamaks ja tulemuslikumaks;
17. nõuab tungivalt, et nõukogu võtaks Ühendkuningriigi EList väljaastumise väljavaadet arvestades vastu kiireloomulise korra kolmandate osapoolte osalemiseks alalises struktureeritud koostöös;
18. kinnitab taas liidu pühendumust NATOle, mis on jätkuvalt meie ühise julgeoleku tugisammas; märgib siiski, et ELi tihe koostöö oma lähimate liitlastega ei tohiks takistada Euroopa kaitsekoostöö liidu loomist;
19. on veendunud, et konkurentsivõimeline kaitsetööstus on Euroopa jaoks otsustava tähtsusega; hoiatab, et hoolimata viimastel aastatel tehtud jõupingutustest, nagu Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programmi ja Euroopa Kaitsefondi puhul, on tõelise ja tõhusa Euroopa kaitsetööstuse ülesehitamisel endiselt peamiseks takistusteks erinevad riiklikud eeskirjad, loamenetlused ja ekspordikontrolli nimekirjad, samuti puudulik teabevahetus;

20. rõhutab oma toetust ELi sõltumatu luurevõime loomisele, mis peaks tõhustama ühiseid julgeolekualaseid jõupingutusi ja tagama riiklike luureteenistuste koostalitlusvõime;
21. nõuab arutelu rolli üle, mida Euroopa Kaitseagentuur peaks etendama ELi ühise kaitsepoliitika järkjärgulisel kujundamisel;
22. rõhutab vajadust Euroopa Kaitseagentuuri tugevdada, pakkudes talle vajalikke vahendeid ja poliitilist tuge ning seeläbi võimaldada tal täita ELi ühises julgeoleku- ja kaitsepoliitikas, sh võimete arendamisel, teadusuuringutes ja hangetes, juhtivat ja koordineerivat rolli; kordab oma seisukohta, et see oleks kõige paremini saavutatav, kui agentuuri personali- ja tegevuskulusid rahastatakse liidu eelarvest;
23. märgib, et vastastikuse abi klausel (ELi lepingu artikli 42 lõige 7) keskendub liikmesriikide (ja mitte ELi enda) kohustustele, samas kui solidaarsusklausel (ELi toimimise lepingu artikkel 222) näeb ette liidu ja selle liikmesriikide ühise tegutsemise, kuid mõlema klausliga kehtestatakse liikmesriikidele siduvad kohustused ning mõlemaga nähakse ette abi taotlemise korral kõigi olemasolevate vahendite andmise alus; peab seetõttu igati vajalikuks täiendavaid selgitusi selle kohta, kuidas mõlemad klauslid käivituvad, millisel moel neid rakendatakse ja omavahel seostatakse, eelkõige juhul, kui ohu põhjustaja ei ole selge;
24. kordab, et ELi lepingu artikli 42 lõikega 7 kehtestatakse vastastikuse abi klausel ühise julgeoleku kontekstis; rõhutab, et ELi lepingu artikli 42 lõige 7, mida on siiani ainult ühel korral kasutatud, võib olla ELi edasise ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika katalüsaatoriks, ajendades kõiki liikmesriike kindlaimaid kohustusi võtma; peab kahetsusväärseks asjaolu, et selle artikli aktiveerimise tingimusi ja vajaliku abi praktilisi üksikasju ei ole kunagi selgelt määratletud; nõuab vastastikuse abi klausli rakendamise analüüsimist ja selle tulevast rakendamist käsitlevate edasiste suuniste ettevalmistamist;
25. rõhutab, et solidaarsusklausel (ELi toimimise lepingu artikkel 222) võimaldab liidul ja liikmesriikidel ka abistada liikmesriiki, kui teda tabab terrorirünnak või kui ta langeb loodusõnnetuse või inimtegevusest tingitud õnnetuse ohvriks; tuletab meelde, et 2013. aasta Euroopa Liidu küberjulgeoleku strateegia kohaselt võib eriti tõsine küberintsident või -rünnak olla liikmesriigi jaoks piisav põhjus, et käivitada ELi solidaarsusklausel ehk ELi toimimise lepingu artikkel 222; tuletab lisaks meelde, et nõukogu 24. juuni 2014. aasta otsuses 2014/415/EL solidaarsusklausli liidupoolse rakendamise kohta¹ sätestatakse, et solidaarsusklausli kohaselt peab liit mobiliseerima kõik tema käsutuses olevad vahendid, kaasa arvatud ÜJKP raames loodud struktuurid; kutsub liikmesriike üles kaaluma solidaarsusklausli käivitamist tulevikus.

¹ ELT L 192, 1.7.2014, lk 53.

NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	25.11.2019
Lõpphääletuse tulemus	+: 17 -: 4 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Gerolf Annemans, Catherine Bearder, Gabriele Bischoff, Damian Boeselager, Geert Bourgeois, Richard Corbett, Pascal Durand, Daniel Freund, Esteban González Pons, Maria Grapini, Brice Hortefeux, Laura Huhtasaari, Aileen McLeod, Giuliano Pisapia, Paulo Rangel, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Antonio Tajani, Guy Verhofstadt, Loránt Vincze
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Brando Benifei, Jorge Buxadé Villalba, Cristian Ghinea, Danuta Maria Hübner, Helmut Scholz, Sven Simon

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

17	+
PPE	Esteban González Pons, Brice Hortefeux, Danuta Maria Hübner, Paulo Rangel, Sven Simon, Antonio Tajani, Loránt Vincze
RENEW	Catherine Bearder, Pascal Durand, Cristian Ghinea, Guy Verhofstadt
S&D	Brando Benifei, Gabriele Bischoff, Richard Corbett, Maria Grapini, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa

4	–
ECR	Jorge Buxadé Villalba
GUE/NGL	Helmut Scholz
ID	Laura Huhtasaari, Antonio Maria Rinaldi

4	0
ECR	Geert Bourgeois
VERTS/ALE	Damian Boeselager, Daniel Freund, Aileen McLeod

Märkus: Gerolf Annemans (ID) väljendas oma kavatsust hääletada arvamuse vastu, kuid ei saanud elektroonilisel nimelisel hääletusel osaleda, kuna unustas oma hääletuskaardi maha.

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	4.12.2019
Lõpphääletuse tulemus	+: 41 -: 22 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Traian Băsescu, Phil Bennion, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Gina Dowding, Tanja Fajon, Michael Gahler, Kinga Gál, Giorgos Georgiou, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Nathalie Loiseau, Jaak Madison, Claudiu Manda, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Javier Nart, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Kati Piri, Diana Riba i Giner, Catherine Rowett, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Radosław Sikorski, Sergei Stanishev, Hermann Tertsch, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Irina Von Wiese, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Attila Ara-Kovács, Andrea Bocskor, Andrea Cozzolino, Arnaud Danjean, Loucas Fourlas, Jytte Guteland, Andrzej Halicki, Martin Horwood, Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Kris Peeters, Bert-Jan Ruissen, Mick Wallace, Javier Zarzalejos, Bernhard Zimniok
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Heidi Hautala, Gilles Lebreton, Geoffrey Van Orden

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

41	+
NI	Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Andrea Boeskor, Arnaud Danjean, Loucas Fourlas, Michael Gahler, Kinga Gál, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Kris Peeters, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos
RENEW	Phil Bennion, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Martin Horwood, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, Irina Von Wiese
S&D	Attila Ara-Kovács, Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Andrea Cozzolino, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Jytte Guteland, Claudiu Manda, Sven Mikser, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos

22	-
ECR	Bert-Jan Ruissen, Jacek Saryusz-Wolski, Hermann Tertsch, Geoffrey Van Orden, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers
GUE/NGL	Giorgos Georgiou, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz, Mick Wallace
ID	Susanna Ceccardi, Gilles Lebreton, Jaak Madison, Thierry Mariani, Bernhard Zimniok
VERTS/ALE	Gina Dowding, Heidi Hautala, Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Diana Riba i Giner, Catherine Rowett, Viola Von Cramon-Taubadel

2	0
NI	Fabio Massimo Castaldo
S&D	Sergei Stanishev

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu